МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет соціально-психологічної освіти та фізичної культури

Кафедра соціальної педагогіки, соціальної роботи та консультування

Допущено до захисту
« » травня 2026 р.
В.о. зав. кафедри
Галина БОНДАРЕНКО

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА БАКАЛАВРА

ОСОБЛИВОСТІ ПРОЄКТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У СОЦІАЛЬНІЙ РОБОТІ

Виконала: здобувачка вищої освіти IV курсу,
Р/41 групи
освітньої програми «Соціальна робота
(Соціально-психологічне консультування)»
спеціальності 231 Соціальна робота
Голубенко Марина Романівна

Науковий керівник: доктор філософії,
доцент
Войтовська Алла Іванівна

Умань – 2026

АНОТАЦІЯ

Голубенко М. Р. Особливості проєктної діяльності у соціальній роботі. Кваліфікаційна робота першого (бакалаврського) рівня вищої освіти на правах рукопису. Спеціальність 231 Соціальна робота. Умань, 2026.

У роботі досліджено теоретичні та практичні аспекти проєктної діяльності у соціальній роботі, розкрито сутність соціального проєктування, охарактеризовано особливості реалізації соціальних проєктів у сучасних умовах та проаналізовано вітчизняний і міжнародний досвід проєктної діяльності у соціальній сфері.

Актуальність роботи зумовлена зростанням ролі проєктного підходу у вирішенні соціальних проблем, необхідністю впровадження інноваційних механізмів соціальної підтримки населення, а також потребою підвищення ефективності діяльності фахівців соціальної роботи в умовах сучасних суспільних трансформацій та викликів воєнного часу.

Мета дослідження полягає у комплексному теоретичному та практичному обґрунтуванні особливостей проєктної діяльності у соціальній роботі та розробленні рекомендацій щодо підвищення її ефективності.

Методи дослідження: теоретичний аналіз і синтез наукових джерел, порівняльний аналіз, системний підхід, структурно-функціональний аналіз, моделювання, анкетування, узагальнення емпіричних даних.

Одержані результати полягають у визначенні специфіки проєктної діяльності у соціальній роботі, узагальненні сучасних практик реалізації соціальних проєктів, проведенні емпіричного дослідження потреб цільової аудиторії та розробленні практичних рекомендацій щодо вдосконалення проєктної діяльності у соціальній сфері. На основі результатів опитування було підготовлено та подано проєктну заявку на участь у Конкурсі грантів для громадських об’єднань та благодійних організацій від Фундація Множина.

Ключові слова: проєктна діяльність, соціальна робота, соціальний проєкт, соціальні послуги, соціальна підтримка, грантова діяльність, соціальні інновації, соціальна сфера, психосоціальна підтримка.

ABSTRACT

Holubenko M. R. Features of Project Activity in Social Work. Qualification Thesis for the First (Bachelor's) Level of Higher Education as a Manuscript. Specialty 231 Social Work. Uman, 2026.

The thesis examines the theoretical and practical aspects of project activity in social work, reveals the essence of social project design, characterizes the peculiarities of implementing social projects in modern conditions, and analyzes national and international experience of project activity in the social sphere.

The relevance of the study is determined by the growing role of the project approach in solving social problems, the need to introduce innovative mechanisms of social support for the population, as well as the necessity to improve the effectiveness of social workers' activities in the context of modern social transformations and wartime challenges.

The purpose of the study is a comprehensive theoretical and practical substantiation of the peculiarities of project activity in social work and the development of recommendations for improving its effectiveness.

Research methods: theoretical analysis and synthesis of scientific sources, comparative analysis, систeматic approach, structural-functional analysis, modeling, questionnaire survey, and generalization of empirical data.

The obtained results consist in determining the specifics of project activity in social work, summarizing modern practices of implementing social projects, conducting an empirical study of the needs of the target audience, and developing practical recommendations for improving project activity in the social sphere. Based on the survey results, a project proposal was prepared and submitted to the grant competition for public associations and charitable organizations organized by Фундація Множина.

Keywords: project activity, social work, social project, social services, social support, grant activity, social innovations, social sphere, psychosocial support.

ЗМІСТ

ВУСТУП…….....5
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ПРОЄКТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ……...9
1.1. Сутність та зміст проєктної діяльності у соціальній сфері……..9
1.2. Теоретичні підходи до соціального проєктування……14
1.3. Аналіз практик проєктної діяльності у соціальній роботі…….26
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ СУЧАСНОГО СТАНУ ТА ПРАКТИК ПРОЄКТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У СОЦІАЛЬНІЙ РОБОТІ…….36
2.1.Моделі проєктної діяльності…….36
2.2. Емпіричне дослідження як основа розробки соціального проєкту...45
2.3. Практичні рекомендації щодо підвищення ефективності проєктної діяльності у соціальній роботі……..50
ВИСНОВКИ……...55
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ……...58
ДОДАТКИ……..61

ВСТУП

У сучасних умовах трансформації соціальної сфери, зумовленої глобалізаційними процесами, цифровізацією суспільства, змінами у структурі соціальних ризиків та викликами воєнного часу, особливої ваги набуває ефективність організації соціальної роботи як професійної діяльності. Одним із ключових інструментів модернізації соціальної практики виступає проєктна діяльність, яка забезпечує системність, результативність, інноваційність і адресність соціальних інтервенцій. У контексті реформування системи соціального захисту, децентралізації управління та розвитку громадянського суспільства проєктний підхід стає не лише технологією управління, а й концептуальною моделлю організації соціальних послуг.

Актуальність дослідження особливостей проєктної діяльності у соціальній роботі зумовлена низкою факторів. По-перше, зростає потреба у науково обґрунтованих механізмах планування соціальних програм, що дозволяють ефективно використовувати обмежені ресурси та досягати вимірюваних соціальних результатів. По-друге, соціальна робота дедалі більше інтегрується у міжсекторальну взаємодію – державну, громадську та приватну, що вимагає застосування універсальних інструментів координації діяльності, одним із яких є проєктний менеджмент. По-третє, сучасна практика соціальної допомоги передбачає впровадження інноваційних моделей підтримки вразливих груп населення, які найчастіше реалізуються саме у форматі соціальних проєктів.

Особливої значущості дослідження набуває в українському контексті, де соціальна сфера функціонує в умовах структурних змін, викликаних соціально-економічними трансформаціями, внутрішньою міграцією, потребами ветеранів, сімей військовослужбовців, осіб з інвалідністю та інших груп клієнтів соціальної роботи. У таких умовах проєктна діяльність стає ефективним інструментом оперативного реагування на соціальні виклики, оскільки дозволяє швидко розробляти та впроваджувати цільові програми підтримки, орієнтовані на конкретні потреби громад.

Попри значний розвиток теорії управління проєктами у менеджменті, економіці та державному управлінні, специфіка застосування проєктного підходу саме у соціальній роботі залишається недостатньо дослідженою. Наукові праці здебільшого зосереджуються на загальних принципах проєктного менеджменту, тоді як соціальна сфера характеризується особливими умовами реалізації проєктів: складністю соціальних проблем, високим рівнем невизначеності результатів, необхідністю етичного контролю, багаторівневою взаємодією стейкхолдерів і потребою у довготривалому соціальному ефекті. Це визначає необхідність комплексного наукового аналізу особливостей проєктної діяльності у соціальній роботі як самостійного предмета дослідження.

Проблематика проєктної діяльності досліджувалася в межах різних наукових напрямів: менеджменту, державного управління, економіки, соціології та соціальної роботи. Теоретичні основи проєктного підходу розкриті у працях зарубіжних і вітчизняних учених, які розглядали управління проєктами як універсальну управлінську технологію. Значний внесок у розвиток методології проєктного менеджменту здійснили дослідники, що обґрунтували концепцію життєвого циклу проєкту, системи управління ризиками, ресурсами та результатами.

У галузі соціальної роботи науковці зосереджували увагу на питаннях планування соціальних програм, оцінювання ефективності соціальних послуг, інноваційних підходів до вирішення соціальних проблем, однак системного аналізу саме проєктної діяльності як специфічного виду професійної діяльності соціального працівника здійснено недостатньо. Питання методології соціального проєктування, його сутності та призначення досліджували Тетяна Серга і Сергій Щербина. Вони визначають соціальне проєктування як соціальну технологію, спрямовану на прогнозування та вирішення суспільних проблем. Особливості впровадження соціальних проєктів як інноваційного інструменту у соціальній роботі вивчали Олена Коломієць та Тетяна Демиденко. Вони акцентували увагу на ролі соціальних

проєктів у швидкому реагуванні на суспільні виклики та розвитку інновацій у соціальній сфері. Проблему формування проєктної компетентності майбутніх фахівців соціальної роботи досліджувала Олена Купенко. У своїх працях вона аналізувала проєктні педагогічні технології та їх роль у професійній підготовці соціальних працівників.

Мета роботи полягає у комплексному теоретичному та практичному обґрунтуванні особливостей проєктної діяльності у соціальній роботі та розробленні науково обґрунтованих рекомендацій щодо підвищення її ефективності.

Для досягнення поставленої мети визначено такі завдання:

1. Проаналізувати теоретичні засади проєктної діяльності у соціальній сфері.
2. Розкрити сутність поняття соціального проєкту та його специфіку.
3. Проаналізувати міжнародний та вітчизняний досвід реалізації соціальних проєктів.
4. Зреалізувати емпіричне дослідження як основу розробки соціального проєкту
5. Сформулювати практичні рекомендації для фахівців соціальної роботи.

Об’єкт дослідження. Проєктна діяльність у системі соціальної роботи.

Предмет дослідження. Теоретичні, методологічні та практичні особливості організації та реалізації соціальних проєктів.

У роботі використано комплекс загальнонаукових та спеціальних методів: теоретичний аналіз і синтез – для узагальнення наукових підходів; порівняльний аналіз – для дослідження міжнародних практик; системний підхі – для розгляду проєктної діяльності як цілісного процесу; структурно-функціональний аналіз – для визначення компонентів проєктів; моделювання – для розроблення авторської моделі соціального проєкту; експертний аналіз – для оцінювання ефективності практик.

Теоретична цінність дослідження полягає у: уточненні понятійно-категоріального апарату проєктної діяльності у соціальній роботі; обґрунтуванні специфічних характеристик соціальних проєктів як особливого виду професійної діяльності; визначенні критеріїв ефективності проєктної діяльності у соціальній сфері.

Отримані результати можуть бути використані: у діяльності соціальних служб; при розробленні соціальних програм; у підготовці фахівців соціальної роботи; у практиці громадських організацій; у навчальному процесі закладів вищої освіти.

Основні ідеї та результати дослідження були представлені на засіданні кафедри, а також на науково-практичних конференціях та семінарах:

Всеукраїнській науково-практичній конференції «Актуальні проблеми соціальної педагогіки та соціальної роботи», ІІІ Регіональній науково-практичній конференції «Роль особистості педагога в реформуванні української освіти в умовах війни: виклики, реалії та перспективи (до 80-річчя з дня народження Т. Д. Дем'янюк та 75-річчя з дня народження С. Г. Карпенчук)», науково-практичній конференції «Соціально-психологічна реабілітація ветеранів», Всеукраїнській науково-практичній конференції «Соціальна робота: реалії та перспективи» з нагоди Всесвітнього дня соціальної роботи.

Результати дослідження висвітлені у публікаціях:

Алла ВОЙТОВСЬКА, Марина ГОЛУБЕНКО. ОСВІТНІЙ АСПЕКТ ЦИФРОВІЗАЦІЇ СОЦІАЛЬНОЇ СФЕРИ: РЕФОРМУВАННЯ ПОСЛУГ І ПІДТРИМКА ВЕТЕРАНІВ. Актуальні проблеми соціальної педагогіки та соціальної роботи : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. м. Умань 2025, С.51-53.

Кваліфікаційна робота складається зі вступу, двох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ПРОЄКТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

1.1. Сутність та зміст проєктної діяльності у соціальній сфері

У сучасній науковій парадигмі соціальної роботи поняття проєктної діяльності розглядається як інтегративна категорія, що поєднує управлінські, соціологічні, психологічні та педагогічні підходи до організації цілеспрямованих змін у соціальному середовищі. Формування проєктного підходу як наукової та практичної концепції пов’язане з переходом від традиційних адміністративно-розпорядчих моделей управління до гнучких, результатоорієнтованих механізмів вирішення соціальних проблем. Такий перехід обумовлений необхідністю адаптації соціальних інституцій до динамічних змін суспільства, посилення ролі громадянського сектору, розвитку партнерських моделей взаємодії між державою, громадою та приватними структурами [28].

У загальнонауковому розумінні проєкт трактується як унікальний комплекс взаємопов’язаних заходів, спрямованих на досягнення конкретної мети у визначені строки за наявних ресурсних обмежень. Однак у соціальній сфері це визначення набуває специфічного змісту. Соціальний проєкт – це не лише інструмент планування діяльності, а й механізм трансформації соціальної реальності, спрямований на покращення якості життя окремих осіб або соціальних груп. Його результатом виступають не лише матеріальні чи організаційні зміни, а передусім соціальний ефект – підвищення рівня благополуччя, соціальної інтеграції, доступності послуг та рівності можливостей.

Особливість соціальних проєктів полягає в їхній ціннісній спрямованості. Якщо в бізнес-проєктах ключовим показником ефективності є економічна вигода, то в соціальних – пріоритетом виступає суспільна користь, гуманістична орієнтація та довгостроковий вплив на розвиток соціальної системи. Така специфіка визначає необхідність застосування особливих методів планування, реалізації та оцінювання проєктів, які враховують

складність соціальних процесів, багатофакторність впливів і неможливість повної формалізації результатів.

Для наукового аналізу сутності проєктної діяльності у соціальній роботі принципове значення має уточнення базових понять, що формують категоріальний апарат дослідження. До ключових належать поняття «проєкт», «соціальний проєкт», «проєктна діяльність», «соціальне проєктування», «результативність проєкту», «ефективність проєкту», «стейкхолдери», «бенефіціари» та «соціальний вплив».

Проєктна діяльність у соціальній роботі визначається як цілеспрямована професійна діяльність із розроблення, планування, реалізації та оцінювання соціальних ініціатив, спрямованих на вирішення конкретних соціальних проблем або задоволення потреб визначених цільових груп. Вона включає комплекс взаємопов’язаних процесів: діагностику проблеми, постановку цілей, розроблення стратегії втручання, ресурсне забезпечення, координацію учасників, моніторинг та оцінювання результатів [2; 36].

Соціальне проєктування, у свою чергу, виступає як методологічна основа проєктної діяльності. Воно передбачає конструювання майбутнього соціального стану шляхом науково обґрунтованого планування змін. У цьому контексті соціальне проєктування розглядається не лише як технологія управління, а й як форма соціальної творчості, що передбачає прогнозування соціальних процесів та розроблення інноваційних рішень.

Соціальні проєкти мають низку ознак, які відрізняють їх від інших типів проєктів. Передусім вони орієнтовані на суспільно значущі результати, що визначає їх гуманістичну природу. Такі проєкти зазвичай спрямовані на підтримку вразливих категорій населення, подолання соціальної нерівності, розвиток громад, профілактику соціальних ризиків та формування соціального капіталу.

Іншою характерною ознакою є багаторівневість впливу. Соціальний проєкт може одночасно впливати на індивідуальний, груповий та суспільний рівні. Наприклад, програма підтримки молоді з інвалідністю сприяє не лише

розвитку навичок конкретних учасників, а й формує толерантне ставлення суспільства до інклюзії та стимулює інституційні зміни у системі соціальних послуг [7; 31].

Ще однією важливою рисою є високий рівень невизначеності результатів. На відміну від технічних або виробничих проєктів, де результат можна чітко спрогнозувати, соціальні проєкти реалізуються в умовах складної соціальної динаміки, де вплив зовнішніх факторів може суттєво змінювати хід реалізації. Це вимагає гнучкості управління, постійного моніторингу та готовності до коригування планів.

Також характерною є багатосуб'єктність реалізації. Соціальні проєкти передбачають участь різних зацікавлених сторін – державних органів, громадських організацій, благодійних фондів, бізнес-структур, місцевих громад і безпосередніх отримувачів послуг. Така взаємодія створює умови для синергії ресурсів, але водночас ускладнює управління процесом через необхідність узгодження інтересів учасників.

У науковій літературі існують різні підходи до класифікації соціальних проєктів, що дозволяють систематизувати їх за різними критеріями. За масштабом реалізації виділяють локальні, регіональні, національні та міжнародні проєкти. За тривалістю – короткострокові, середньострокові та довгострокові. За характером впливу – профілактичні, корекційні, реабілітаційні та розвиткові.

Особливого значення набуває класифікація за типом соціальної проблеми, на вирішення якої спрямований проєкт. У цьому контексті виділяють проєкти соціальної підтримки, соціальної інтеграції, соціальної реабілітації, розвитку громад, освітні, медико-соціальні та правозахисні. Така типологія дозволяє більш точно визначати методи роботи, критерії оцінювання результатів та необхідні ресурси.

Проєктна діяльність виконує низку важливих функцій у системі соціальної роботи. По-перше, вона має діагностичну функцію, оскільки передбачає глибокий аналіз соціальної проблеми, її причин і наслідків. По-

друге, планувальну – забезпечує чітке визначення цілей, завдань і етапів діяльності. По-третє, організаційну – координує діяльність учасників і розподіл ресурсів. По-четверте, інноваційну –сприяє впровадженню нових підходів до вирішення соціальних проблем. По-п’яте, оцінювальну – дозволяє визначити результативність і ефективність втручання.

Сукупність цих функцій формує системну роль проєктної діяльності як механізму професійної соціальної практики. Вона забезпечує перехід від ситуативної допомоги до стратегічного вирішення проблем, що є ключовим принципом сучасної соціальної роботи.

Важливим аспектом теоретичного аналізу є розмежування понять «проєкт», «програма» та «політика», які часто використовуються як синоніми, хоча мають різний зміст. Соціальна політика визначає загальні стратегічні напрями розвитку соціальної сфери, формує нормативно-правову базу та встановлює принципи функціонування системи соціального захисту. Соціальна програма, у свою чергу, конкретизує ці напрями у вигляді комплексу заходів, розрахованих на тривалий період і значний масштаб реалізації.

Соціальний проєкт відрізняється від програми тим, що має чітко визначений часовий горизонт, конкретну мету, обмежений бюджет і унікальний результат. Він виступає інструментом реалізації програмних положень і може бути складовою ширшої програми або політики. Таким чином, проєкт займає проміжне місце між стратегічним рівнем соціальної політики та операційним рівнем соціальної практики [6].

Сучасний соціальний працівник дедалі частіше виступає не лише як виконавець соціальних послуг, а як менеджер соціальних змін. Це передбачає володіння навичками проєктного мислення, здатність аналізувати соціальні проблеми, формулювати цілі втручання, планувати діяльність, оцінювати результати та залучати ресурси. Проєктна компетентність стає невід’ємною складовою професійної підготовки фахівців соціальної сфери.

Застосування проєктного підходу сприяє підвищенню професійної автономії соціальних працівників, оскільки дозволяє їм ініціювати власні соціальні ініціативи та впливати на розвиток місцевих громад. Водночас воно формує нову культуру професійної діяльності, засновану на стратегічному плануванні, доказовості рішень і відповідальності за результат.

Проєктна діяльність у соціальній сфері функціонує в межах певного інституційного середовища, яке включає нормативно-правову базу, організаційні структури, фінансові механізми та систему міжвідомчої взаємодії. Ефективність соціальних проєктів значною мірою залежить від узгодженості цих елементів. Недосконалість законодавства, нестача ресурсів або відсутність координації між установами можуть істотно знижувати результативність навіть добре спланованих ініціатив.

У сучасних умовах важливу роль відіграє партнерство між державним сектором і громадянським суспільством. Саме громадські організації часто виступають ініціаторами соціальних проєктів, демонструючи більшу гнучкість і швидкість реагування на соціальні потреби. Держава ж забезпечує нормативну підтримку, фінансування та масштабування успішних практик.

У стратегічному вимірі проєктна діяльність виступає каталізатором розвитку соціальної сфери. Вона дозволяє тестувати інноваційні моделі соціальних послуг, апробувати нові підходи до вирішення проблем та створювати ефективні механізми соціальної підтримки. Успішні проєкти можуть трансформуватися у постійні програми або інтегруватися у державну політику, що свідчить про їхній потенціал як інструменту соціальних реформ [15].

Крім того, проєктна діяльність сприяє розвитку соціального капіталу, оскільки стимулює участь громадян у вирішенні суспільних проблем, формує культуру співпраці та підвищує рівень довіри між соціальними інституціями. Вона також виступає механізмом мобілізації ресурсів – фінансових, людських, інформаційних – що є особливо важливим у періоди соціально-економічних криз.

Отже, проєктна діяльність у соціальній сфері є складним багатовимірним феноменом, що поєднує управлінські технології, соціальні інновації та професійну практику соціальної роботи. Вона виступає ефективним інструментом вирішення соціальних проблем, забезпечує системність соціальних інтервенцій, сприяє раціональному використанню ресурсів і підвищує результативність соціальної допомоги. Її сутність полягає у цілеспрямованому конструюванні соціальних змін через реалізацію комплексних заходів, орієнтованих на конкретний вимірюваний результат.

1.2. Теоретичні підходи до соціального проєктування

Теоретичне осмислення соціального проєктування як наукової категорії ґрунтується на міждисциплінарному синтезі знань із соціології, соціальної роботи, менеджменту, державного управління, психології та філософії соціального розвитку. Соціальне проєктування виступає складною когнітивно-практичною діяльністю, спрямованою на конструювання бажаних соціальних станів, що передбачає системне передбачення результатів соціальних змін і розроблення механізмів їх досягнення. У сучасній науковій літературі воно розглядається не лише як управлінська технологія, а як концептуальна модель організації соціальних трансформацій, що поєднує прогностичні, аналітичні та конструктивні компоненти [21; 33].

Актуальність аналізу теоретичних підходів до соціального проєктування обумовлена тим, що саме теоретичні моделі визначають методологію практичної діяльності соціального працівника, структуру проєктних процесів, принципи взаємодії зі стейкхолдерами та критерії оцінювання ефективності соціальних інтервенцій. Кожен науковий підхід пропонує власне бачення природи соціальних проблем, механізмів їх вирішення та ролі суб’єктів соціальної діяльності. Саме тому системний аналіз теоретичних підходів дозволяє не лише поглибити наукове розуміння феномену соціального проєктування, а й створити концептуальну основу для вдосконалення практики соціальної роботи.

Системний підхід є одним із базових теоретичних напрямів дослідження соціального проєктування. Він ґрунтується на розумінні соціальної реальності як цілісної системи взаємопов’язаних елементів, зміна одного з яких неминуче впливає на функціонування інших. У межах цього підходу соціальний проєкт розглядається як підсистема ширшої соціальної системи, що взаємодіє з економічними, культурними, політичними та інституційними чинниками.

Системне бачення дозволяє аналізувати соціальні проблеми не ізольовано, а в контексті їх структурних зв’язків. Наприклад, проблема безробіття молоді не може розглядатися лише як наслідок недостатньої професійної підготовки; вона пов’язана із загальною економічною ситуацією, політикою зайнятості, рівнем розвитку освіти та соціальною мобільністю населення. Відповідно, соціальний проєкт, спрямований на вирішення цієї проблеми, має враховувати весь комплекс факторів, що визначають її існування.

З позицій системного підходу ключовими принципами соціального проєктування виступають комплексність, цілісність, ієрархічність та взаємозалежність елементів. Це означає, що планування соціальних проєктів повинно здійснюватися з урахуванням довгострокових наслідків, можливих побічних ефектів і потенційних змін середовища реалізації. Такий підхід сприяє підвищенню стабільності результатів проєкту та мінімізації ризиків неочікуваних соціальних наслідків [11].

Діяльнісний підхід розглядає соціальне проєктування як особливий вид цілеспрямованої діяльності суб’єктів соціальної роботи. Його теоретичні засади походять із психології діяльності та соціальної філософії, де діяльність трактується як основна форма взаємодії людини з соціальним світом. У цьому контексті соціальний проєкт постає результатом усвідомленої, мотивованої та структурованої діяльності фахівців і учасників проєкту.

Особливість діяльнісного підходу полягає в акценті на суб’єктності учасників соціального процесу. Соціальний працівник, клієнт, громада та інші стейкхолдери розглядаються як активні учасники проєктування соціальних

змін, а не як пасивні об’єкти впливу. Це змінює логіку проєктної діяльності: замість моделі «допомоги згори» формується модель партнерської взаємодії, що передбачає спільне визначення проблеми, спільне планування та спільну відповідальність за результат.

Діяльнісний підхід також підкреслює значення мотиваційного компоненту. Ефективність соціального проєкту значною мірою залежить від рівня залученості його учасників, їх зацікавленості в результаті та готовності брати участь у процесі змін. Саме тому сучасні соціальні проєкти дедалі частіше використовують методи партисипативного планування, які дозволяють включати представників цільових груп до процесу ухвалення рішень.

Інституційний підхід зосереджується на ролі соціальних інституцій у формуванні та реалізації проєктної діяльності. Він виходить із припущення, що соціальні процеси визначаються не лише індивідуальними діями, а й структурними умовами, які створюють правила, норми та механізми взаємодії. У межах цього підходу соціальне проєктування розглядається як процес, що функціонує в певному інституційному середовищі, яке може як сприяти, так і перешкоджати реалізації проєктів.

Інституційний аналіз дозволяє оцінити, наскільки нормативно-правова база, організаційна структура соціальної системи та механізми фінансування відповідають потребам проєктної діяльності. Наприклад, навіть інноваційний і добре розроблений соціальний проєкт може виявитися неефективним, якщо відсутні законодавчі механізми його підтримки або не сформована інституційна інфраструктура для його реалізації [14; 29].

Цей підхід особливо важливий для дослідження проєктної діяльності в умовах реформування соціальної сфери, коли змінюються правила функціонування інституцій, розширюється роль місцевого самоврядування та зростає значення громадських організацій. Він дозволяє розглядати соціальні проєкти як інструменти інституційних змін, здатні трансформувати існуючі соціальні практики.

Інноваційний підхід трактує соціальне проєктування як механізм створення та впровадження нових соціальних практик, технологій і моделей взаємодії. У цьому контексті соціальний проєкт виступає лабораторією соціальних інновацій, де тестуються нові способи вирішення соціальних проблем. Такий підхід особливо актуальний у сучасних умовах швидких суспільних змін, коли традиційні методи соціальної роботи часто виявляються недостатньо ефективними.

Інноваційний характер соціального проєктування проявляється у використанні цифрових технологій, міждисциплінарних методів та нестандартних організаційних рішень. Наприклад, впровадження онлайн-платформ для надання соціальних послуг, використання мобільних застосунків для моніторингу потреб клієнтів або застосування технологій штучного інтелекту для аналізу соціальних даних відкривають нові можливості для підвищення ефективності соціальної роботи.

У межах інноваційного підходу важливим критерієм успішності проєкту є не лише досягнення поставлених цілей, а й потенціал масштабування результатів, можливість їх адаптації до інших соціальних контекстів та здатність генерувати нові соціальні практики. Таким чином, соціальне проєктування виступає інструментом розвитку соціальної сфери та стимулювання суспільних інновацій [5; 6].

Управлінський підхід базується на концепціях сучасного менеджменту і розглядає соціальне проєктування як процес планування, організації, координації та контролю діяльності, спрямованої на досягнення визначених результатів. У цьому підході основна увага приділяється технологіям управління ресурсами, ризиками, комунікаціями та якістю виконання завдань.

З позицій управлінської теорії соціальний проєкт має чітку структуру життєвого циклу, що включає ініціацію, планування, реалізацію, моніторинг та завершення. Кожен із цих етапів має власні інструменти управління, показники ефективності та методи контролю. Застосування управлінського

підходу забезпечує раціональність використання ресурсів, підвищує прозорість діяльності та дозволяє об’єктивно оцінювати результати проєкту.

Водночас специфіка соціальної сфери вимагає адаптації класичних управлінських моделей до гуманістичних принципів соціальної роботи. Це означає, що поряд із кількісними показниками ефективності необхідно враховувати якісні результати – рівень задоволеності клієнтів, ступінь соціальної інтеграції, покращення психологічного стану тощо.

Сучасні дослідження дедалі частіше наголошують на необхідності інтеграції різних теоретичних підходів до соціального проєктування. Комплексний підхід передбачає синтез системного, діяльнісного, інституційного, інноваційного та управлінського підходів у єдину методологічну модель. Такий синтез дозволяє врахувати як структурні умови реалізації проєктів, так і індивідуальні особливості учасників, а також забезпечити баланс між технологічною ефективністю та гуманістичною спрямованістю соціальної діяльності.

Інтегративний підхід особливо важливий у складних соціальних ситуаціях, де проблеми мають багатовимірний характер і не можуть бути вирішені в межах одного теоретичного підходу. Наприклад, проєкти соціальної реінтеграції ветеранів потребують одночасного врахування психологічних, економічних, медичних, освітніх і правових аспектів, що робить необхідним використання комплексної теоретичної основи [19].

Порівняльний аналіз показує, що кожен із розглянутих підходів акцентує увагу на певному аспекті соціального проєктування. Системний підхід підкреслює структурну взаємозалежність елементів соціальної реальності, діяльнісний – роль суб’єкта, інституційний – значення соціальних структур, інноваційний – потенціал нововведень, управлінський – технологічність процесу. Жоден із них не може повністю охопити всі аспекти соціального проєктування, проте їх поєднання створює цілісне уявлення про цей феномен.

Аналіз теоретичних підходів до соціального проєктування дозволяє зробити висновок, що воно є багатовимірним явищем, яке поєднує елементи наукового прогнозування, управлінської діяльності, соціальної взаємодії та інноваційного розвитку. Різні теоретичні підходи не суперечать один одному, а доповнюють, розкриваючи різні аспекти цього процесу. Їх інтеграція створює методологічну основу для формування ефективної системи проєктної діяльності у соціальній роботі.

Отже, теоретичне осмислення соціального проєктування виступає необхідною передумовою практичного вдосконалення соціальної діяльності, оскільки саме теорія визначає логіку дій, структуру процесів та критерії оцінювання результатів.

Методологічні засади реалізації соціальних проєктів становлять фундаментальну основу ефективної проєктної діяльності у соціальній роботі, оскільки саме вони визначають логіку, послідовність та інструментарій професійних дій фахівців. Методологія соціального проєктування розглядається як система науково обґрунтованих принципів, підходів, методів і процедур, що забезпечують раціональну організацію процесу розроблення та впровадження соціальних ініціатив. Її значення полягає в тому, що вона дозволяє перетворити інтуїтивні або ситуативні дії на структурований процес управління соціальними змінами [31].

Методологічні засади базуються на сукупності загальнонаукових принципів, серед яких особливе значення мають принцип системності, цілеспрямованості, наукової обґрунтованості, адаптивності, гуманістичної спрямованості, ефективності та сталості результатів. Принцип системності передбачає розгляд соціального проєкту як частини ширшої соціальної системи, що взаємодіє з різними соціальними інститутами та середовищами. Принцип цілеспрямованості забезпечує чіткість визначення кінцевого результату та логічну узгодженість усіх етапів діяльності. Принцип наукової обґрунтованості передбачає використання доказових даних, результатів

досліджень і аналітичних інструментів під час планування та реалізації проєкту.

Особливу роль відіграє принцип адаптивності, який дозволяє враховувати змінність соціального середовища та оперативно коригувати проєктні заходи відповідно до нових умов. У соціальній роботі це має принципове значення, оскільки соціальні проблеми часто характеризуються динамічністю та непередбачуваністю. Принцип гуманістичної спрямованості відображає етичну основу соціальної роботи і передбачає орієнтацію на потреби людини, повагу до її гідності та забезпечення прав. Принцип сталості результатів, у свою чергу, вимагає, щоб результати проєкту мали довготривалий позитивний ефект і могли функціонувати після завершення фінансування.

Однією з ключових методологічних моделей реалізації соціальних проєктів є концепція життєвого циклу проєкту, яка відображає послідовність етапів від виникнення ідеї до оцінювання результатів. У класичній моделі виділяють п’ять основних фаз: ініціацію, планування, реалізацію, моніторинг і завершення [12; 38].

Етап ініціації передбачає виявлення соціальної проблеми, визначення її актуальності та обґрунтування необхідності втручання. На цьому етапі здійснюється первинна діагностика ситуації, аналіз потреб цільових груп і формулювання загальної концепції проєкту. Якість цього етапу визначає успішність усієї подальшої діяльності, оскільки неправильно визначена проблема або некоректно сформульована мета можуть призвести до неефективності проєкту.

Етап планування полягає у розробленні детальної структури проєкту, визначенні завдань, ресурсів, строків і відповідальних осіб. Саме на цьому етапі створюється логіко-структурна модель проєкту, формується бюджет, розробляються індикатори результативності та визначаються ризики. Планування забезпечує логічну узгодженість усіх компонентів діяльності та створює основу для контролю виконання.

Етап реалізації охоплює безпосереднє виконання запланованих заходів, координацію учасників і використання ресурсів. У соціальній сфері він часто супроводжується необхідністю оперативного коригування дій залежно від реакції цільових груп і змін соціального середовища. Тому важливою складовою реалізації є постійний зворотний зв’язок із бенефіціарами.

Етап моніторингу передбачає систематичний контроль виконання проєкту, аналіз проміжних результатів і виявлення відхилень від плану. Він забезпечує можливість своєчасного внесення змін і запобігання ризикам. Завершальний етап включає оцінювання досягнутих результатів, аналіз ефективності використання ресурсів і визначення перспектив подальшого розвитку або масштабування проєкту [43].

Одним із найбільш поширених інструментів методології соціального проєктування є логіко-структурний підхід (Logical Framework Approach), який використовується міжнародними організаціями, донорами та державними структурами для планування й оцінювання соціальних програм. Він базується на побудові логічної матриці проєкту, що відображає взаємозв’язок між метою, завданнями, заходами, результатами та індикаторами оцінювання.

Логіко-структурна матриця дозволяє систематизувати інформацію про проєкт у чіткій аналітичній формі, забезпечуючи прозорість планування та зрозумілість логіки втручання. Вона включає чотири основні рівні: загальну мету, специфічну мету, результати та діяльність. Для кожного рівня визначаються показники досягнення, джерела перевірки та припущення, які можуть вплинути на реалізацію.

Застосування цього інструменту має особливе значення у соціальній роботі, де необхідно чітко обґрунтовувати доцільність втручань і демонструвати досягнення соціального ефекту. Логіко-структурний підхід сприяє підвищенню аналітичної якості проєктів і забезпечує їх відповідність вимогам донорських організацій.

Важливим методологічним принципом реалізації соціальних проєктів є чіткість формулювання цілей. Для цього широко застосовується метод

SMART, відповідно до якого цілі повинні бути конкретними, вимірюваними, досяжними, релевантними та обмеженими в часі. Використання SMART-критеріїв дозволяє уникнути абстрактних формулювань і забезпечує можливість об’єктивного оцінювання результатів.

У соціальній роботі постановка SMART-цілей має особливу специфіку, оскільки результати соціальних втручань часто мають якісний характер. Наприклад, покращення психологічного стану клієнтів або підвищення рівня соціальної інтеграції важко виміряти кількісно. У таких випадках використовуються комбіновані індикатори, що поєднують кількісні та якісні показники.

Соціальні проєкти реалізуються в умовах багатосуб’єктної взаємодії, що зумовлює необхідність врахування інтересів різних зацікавлених сторін. Stakeholder-аналіз виступає методологічним інструментом ідентифікації учасників проєкту, визначення їхніх інтересів, рівня впливу та потенційної ролі у реалізації ініціативи [46; 47].

Проведення такого аналізу дозволяє прогнозувати можливі конфлікти інтересів, визначати партнерів, залучати ресурси та формувати ефективні комунікаційні стратегії. У соціальній роботі це особливо важливо, оскільки успішність проєкту часто залежить від рівня підтримки місцевої громади, органів влади, донорів і самих бенефіціарів.

Оцінювання результативності є невід’ємним компонентом методології реалізації соціальних проєктів. Воно дозволяє визначити, наскільки проєкт досяг поставлених цілей, які результати були отримані та які фактори вплинули на їх досягнення. У сучасній практиці застосовуються різні моделі оцінювання, серед яких найбільш поширеними є результат-орієнтований підхід, підхід оцінювання впливу та доказовий підхід.

Результат-орієнтований підхід фокусується на досягнутих показниках і дозволяє оцінити ефективність використання ресурсів. Підхід оцінювання впливу спрямований на аналіз довгострокових змін, спричинених проєктом.

Доказовий підхід передбачає використання наукових методів дослідження для підтвердження ефективності соціальних втручань.

Методологічні засади реалізації соціальних проєктів передбачають також системну роботу з ризиками. Соціальні проєкти часто реалізуються в умовах невизначеності, що пов’язано з динамікою соціальних процесів, змінами політичної ситуації, обмеженістю ресурсів та людським фактором. Управління ризиками включає їх ідентифікацію, аналіз, оцінювання й розроблення стратегій мінімізації.

Застосування методів ризик-менеджменту дозволяє підвищити стійкість проєкту до зовнішніх впливів і забезпечити стабільність його реалізації. Це особливо важливо у соціальній роботі, де невдача проєкту може мати серйозні наслідки для вразливих груп населення.

Сучасна практика соціального проєктування демонструє тенденцію до інтеграції різних методологічних інструментів у єдину систему управління. Поєднання логіко-структурного підходу, SMART-планування, stakeholder-аналізу, моніторингу та оцінювання результатів створює комплексну модель реалізації проєктів, що забезпечує їхню ефективність і стійкість. Така інтеграція дозволяє врахувати складність соціальних процесів і забезпечити гнучкість управління [46] .

Отже, методологічні засади реалізації соціальних проєктів становлять системну сукупність принципів, моделей і інструментів, що забезпечують науково обґрунтовану організацію проєктної діяльності у соціальній сфері. Вони визначають логіку планування, структуру реалізації та критерії оцінювання результатів, формуючи основу професійної компетентності соціальних працівників. Ефективне використання методологічних інструментів дозволяє підвищити результативність соціальних втручань, забезпечити раціональне використання ресурсів і досягти стійкого позитивного соціального ефекту.

Проведений теоретико-методологічний аналіз проєктної діяльності у соціальній роботі дозволяє сформулювати системні наукові узагальнення

щодо її сутності, змісту, концептуальних засад та методологічних основ реалізації. Розгляд проєктної діяльності як складного міждисциплінарного феномену показав, що вона є не лише технологією управління соціальними процесами, а й важливим інструментом трансформації соціальної реальності, спрямованим на досягнення позитивних змін у житті людей, соціальних груп і громад.

Було встановлено, що проєктна діяльність у соціальній сфері характеризується специфічними ознаками, які відрізняють її від інших видів проєктної активності. До таких ознак належать гуманістична спрямованість, орієнтація на суспільну користь, багаторівневість впливу, високий рівень невизначеності результатів, багатосуб'єктність реалізації та залежність від інституційного середовища. Доведено, що соціальний проєкт виступає проміжною ланкою між стратегічним рівнем соціальної політики та практичним рівнем надання соціальних послуг, забезпечуючи реалізацію конкретних соціальних інтервенцій у визначених часових і ресурсних межах. Уточнення категоріального апарату дослідження дозволило сформувати теоретичну основу для подальшого аналізу проєктної діяльності як професійної технології соціальної роботи [17].

Аналіз теоретичних підходів до соціального проєктування, засвідчив, що сучасне наукове розуміння цього феномену формується на перетині кількох концептуальних парадигм – системної, діяльнісної, інституційної, інноваційної та управлінської. Кожен із цих підходів акцентує увагу на окремому аспекті проєктної діяльності: структурній взаємозалежності соціальних явищ, ролі суб'єктів діяльності, значенні інституційних умов, потенціалі інновацій або технологічній організації процесу. Встановлено, що жоден із підходів не є самодостатнім для пояснення складності соціального проєктування, тому найбільш продуктивною є інтегративна модель, яка поєднує їхні теоретичні положення. Такий синтез створює цілісну методологічну базу для дослідження проєктної діяльності у соціальній роботі

та забезпечує науково обґрунтоване підґрунтя для її практичного застосування.

Доведено, що методологічні засади реалізації соціальних проєктів формують системну основу професійної діяльності соціальних працівників у сфері проєктування та впровадження соціальних ініціатив. Встановлено, що ефективність проєктної діяльності визначається дотриманням комплексу принципів – системності, наукової обґрунтованості, адаптивності, цілеспрямованості, гуманістичної спрямованості та сталості результатів. Обґрунтовано значення концепції життєвого циклу проєкту як універсальної моделі організації діяльності, що забезпечує логічну послідовність етапів від діагностики проблеми до оцінювання результатів. Показано, що застосування сучасних методологічних інструментів – логіко-структурної матриці, SMART-планування, stakeholder-аналізу, моніторингу та оцінювання – сприяє підвищенню результативності соціальних проєктів і дозволяє забезпечити їхню прозорість, керованість і адаптивність до змін середовища.

Узагальнення результатів першого розділу дає підстави стверджувати, що проєктна діяльність є ключовим механізмом модернізації соціальної роботи в умовах сучасних суспільних трансформацій. Вона забезпечує перехід від фрагментарних форм допомоги до стратегічно організованих соціальних інтервенцій, сприяє підвищенню професійної автономії соціальних працівників, стимулює розвиток соціальних інновацій і формує нову культуру управління соціальними процесами, засновану на доказовості, плануванні та відповідальності за результат.

1.3. Аналіз практик проєктної діяльності у соціальній роботі

У сучасному світі соціальні проєкти виступають одним із ключових механізмів реалізації соціальної політики, інструментом інноваційного розвитку соціальних послуг та засобом оперативного реагування на суспільні виклики. Їх активне поширення пов’язане з глобальними трансформаційними процесами – зростанням соціальної нерівності, демографічними змінами,

міграційними процесами, цифровізацією суспільства, а також кризами гуманітарного та економічного характеру. За цих умов традиційні моделі державного управління соціальною сферою поступово доповнюються проєктними підходами, які дозволяють забезпечити гнучкість, інноваційність та результативність соціальних інтервенцій.

Міжнародний досвід демонструє, що соціальні проєкти дедалі частіше використовуються як універсальний формат організації соціальної діяльності, незалежно від політичної системи чи рівня економічного розвитку держави. Вони застосовуються у сфері боротьби з бідністю, підтримки вразливих груп населення, розвитку громад, інклюзивної освіти, охорони здоров'я, реабілітації, соціальної інтеграції та відновлення територій після кризових ситуацій. При цьому ключовою тенденцією сучасності є перехід від локальних короткострокових ініціатив до стратегічних комплексних проєктів, що інтегрують ресурси різних секторів – державного, громадського та приватного [47].

Важливим чинником поширення проєктної діяльності у соціальній сфері є діяльність міжнародних організацій, які виступають ініціаторами, фінансистами та методологічними центрами реалізації соціальних програм. До таких інституцій належать міжурядові організації, міжнародні фінансові структури, донорські фонди та гуманітарні агентства. Вони формують глобальні стандарти управління проєктами, розробляють методичні рекомендації, забезпечують ресурсну підтримку та сприяють поширенню ефективних практик між країнами.

Міжнародні організації відіграють особливо важливу роль у країнах із перехідною економікою та в державах, що переживають соціально-економічні кризи, оскільки забезпечують доступ до фінансових ресурсів, експертних знань і сучасних технологій соціальної роботи. Вони також сприяють впровадженню доказових підходів до соціальної політики, що базуються на аналізі емпіричних даних і результатів наукових досліджень.

Європейський досвід реалізації соціальних проєктів характеризується високим рівнем інституціоналізації проєктної діяльності, розвиненою системою фінансування та чіткими стандартами оцінювання ефективності. У країнах Європейського Союзу соціальні проєкти виступають важливим інструментом реалізації політики соціальної згуртованості та регіонального розвитку. Вони фінансуються через спеціальні фонди, спрямовані на зменшення соціально-економічних диспропорцій між регіонами, розвиток людського капіталу та підтримку інновацій.

Характерною рисою європейської моделі є орієнтація на партнерство між різними секторами суспільства. Реалізація більшості соціальних проєктів передбачає співпрацю органів влади, громадських організацій, освітніх установ, дослідницьких центрів і бізнесу. Такий підхід забезпечує комплексність вирішення соціальних проблем і дозволяє поєднати адміністративні ресурси держави з інноваційним потенціалом громадянського суспільства.

Ще однією важливою характеристикою є акцент на оцінюванні результатів і соціального впливу. У європейській практиці проєкт вважається успішним лише за умови підтвердження його ефективності за допомогою кількісних і якісних індикаторів. Це стимулює підвищення якості проєктного планування, прозорість використання ресурсів і відповідальність виконавців.

У США та Канаді соціальні проєкти розглядаються як один із провідних механізмів інноваційного розвитку соціальних послуг. Особливістю північноамериканської моделі є значна роль недержавного сектору та благодійних фондів у реалізації соціальних ініціатив. Саме неурядові організації часто виступають розробниками й операторами соціальних проєктів, тоді як держава виконує функції регулятора та партнера [11].

Характерною рисою цієї моделі є використання доказової практики (evidence-based practice), що передбачає впровадження лише тих соціальних програм, ефективність яких підтверджена науковими дослідженнями. Це сприяє підвищенню якості соціальних інтервенцій і забезпечує раціональне

використання ресурсів. Крім того, у США широко застосовується механізм соціального інвестування, коли приватні інвестори фінансують соціальні проєкти з очікуванням отримання соціального, а іноді й фінансового результату.

Поширеним є також використання цифрових технологій у реалізації соціальних проєктів. Онлайн-платформи для надання соціальних послуг, системи електронного моніторингу результатів та аналітичні інструменти обробки соціальних даних дозволяють підвищити ефективність управління проєктами та забезпечити персоналізацію допомоги.

У країнах Азії, Африки та Латинської Америки соціальні проєкти часто реалізуються в умовах обмежених ресурсів, що зумовлює використання інноваційних та економічно ефективних моделей діяльності. У цих регіонах широко застосовується підхід громадоорієнтованого розвитку, який передбачає активну участь місцевого населення у плануванні та реалізації проєктів. Така модель дозволяє враховувати локальні особливості, підвищує рівень довіри до ініціатив і забезпечує стійкість результатів.

Особливу роль відіграють проєкти, спрямовані на розвиток базових соціальних послуг – освіти, медицини, водопостачання, соціального захисту. Вони часто реалізуються у співпраці з міжнародними донорами та мають комплексний характер, поєднуючи соціальні, економічні та освітні компоненти. Важливим аспектом є орієнтація на довгостроковий розвиток громад, а не лише на вирішення окремих проблем [44].

Міжнародний досвід свідчить, що соціальні проєкти часто виступають каталізаторами соціальних інновацій. У межах таких ініціатив тестуються нові підходи до надання послуг, розробляються експериментальні моделі соціальної підтримки та впроваджуються технологічні рішення, які згодом масштабуються на національному або глобальному рівнях.

Соціальні інновації можуть проявлятися у різних формах: нові методи соціальної реабілітації, альтернативні моделі освіти, цифрові платформи соціальної допомоги, інтегровані системи підтримки вразливих груп. Вони

дозволяють підвищити ефективність соціальної роботи, зменшити витрати ресурсів і розширити доступ населення до послуг.

Аналіз зарубіжних практик дозволяє виокремити універсальні чинники, що визначають успішність реалізації соціальних проєктів незалежно від країни чи сфери застосування. До них належать: чітке визначення проблеми та цільової групи; науково обґрунтоване планування; достатнє ресурсне забезпечення; ефективне партнерство між учасниками; прозора система моніторингу та оцінювання; адаптивність до змін середовища; орієнтація на довгостроковий соціальний ефект.

Наявність цих факторів забезпечує стабільність реалізації проєкту, підвищує його результативність і створює передумови для масштабування успішних практик.

Порівняльний аналіз різних регіональних моделей соціального проєктування демонструє, що вони відрізняються рівнем інституціоналізації, структурою фінансування та роллю різних секторів суспільства. Європейська модель характеризується високим рівнем державної підтримки та нормативного регулювання; північноамериканська – домінуванням громадського сектору та інноваційністю; модель країн глобального Півдня – орієнтацією на громадську участь і ресурсну ефективність [32].

Попри ці відмінності, усі моделі мають спільні риси: використання проєктного підходу як універсального інструменту соціальної діяльності, орієнтацію на результат і прагнення забезпечити сталий соціальний ефект. Це свідчить про глобалізацію методології соціального проєктування та формування міжнародних стандартів реалізації соціальних ініціатив.

Вивчення міжнародного досвіду реалізації соціальних проєктів має важливе теоретичне та практичне значення. Воно дозволяє ідентифікувати ефективні моделі діяльності, адаптувати їх до національного контексту, уникати типових помилок і впроваджувати інноваційні підходи до вирішення соціальних проблем. Запозичення найкращих практик сприяє модернізації

системи соціальної роботи, підвищує професійний рівень фахівців і розширює можливості соціальних інституцій.

Особливо важливим є використання міжнародного досвіду у країнах, що перебувають у стані соціальних трансформацій або відновлення після кризових подій. У таких умовах соціальні проєкти можуть виконувати функцію інструментів стабілізації, розвитку та інтеграції суспільства.

Отже, міжнародний досвід реалізації соціальних проєктів демонструє, що проєктна діяльність є універсальним інструментом організації соціальної роботи, здатним забезпечити ефективне вирішення соціальних проблем у різних суспільних умовах. Різноманітність моделей проєктної діяльності свідчить про її адаптивність і потенціал інтеграції з різними системами соціального управління. Узагальнення зарубіжних практик дозволяє сформувати теоретичні та методичні орієнтири для вдосконалення національних систем соціальної роботи та підвищення результативності соціальних інтервенцій.

Таким чином, міжнародний досвід виступає важливим джерелом інновацій, методологічних рішень і управлінських стратегій, що можуть бути використані для розвитку проєктної діяльності у соціальній сфері та підвищення її ефективності.

Становлення проєктної діяльності у соціальній сфері України відбувалося в умовах трансформації суспільно-політичної системи, реформування державного управління та становлення громадянського суспільства. Упродовж останніх десятиліть соціальні проєкти поступово перетворилися на один із ключових інструментів реалізації соціальної політики, модернізації системи соціальних послуг і впровадження інноваційних підходів до вирішення соціальних проблем. Особливо інтенсивно цей процес активізувався у періоди соціальних криз, коли виникала необхідність оперативного реагування на нові виклики, що не могли бути повністю охоплені традиційними адміністративними механізмами [23; 37].

Український досвід демонструє, що проєктний підхід набув поширення в діяльності державних органів, органів місцевого самоврядування, громадських організацій, благодійних фондів та міжнародних донорських інституцій. Він застосовується у широкому спектрі сфер – від підтримки соціально вразливих груп населення до розвитку територіальних громад, інклюзивної освіти, реабілітації осіб з інвалідністю, інтеграції внутрішньо переміщених осіб, допомоги ветеранам, розвитку молодіжної політики та профілактики соціальних ризиків. Це свідчить про універсальність проєктної діяльності як інструменту соціальної роботи та її здатність адаптуватися до різних соціальних контекстів [25; 36].

Важливим чинником розвитку соціального проєктування в Україні є формування нормативно-правової бази, що регулює діяльність у сфері соціальних послуг, соціального захисту та громадської активності. Законодавство визначає правові засади надання соціальних послуг, механізми фінансування соціальних програм, порядок реалізації державних і місцевих соціальних ініціатив, а також умови діяльності недержавних організацій.

Значну роль відіграє впровадження принципів програмно-цільового та проєктного управління у діяльність органів державної влади та місцевого самоврядування. Це передбачає перехід від фінансування установ до фінансування конкретних соціальних результатів, що стимулює розроблення проєктів із чітко визначеними цілями, індикаторами та показниками ефективності. Такий підхід сприяє підвищенню прозорості використання бюджетних коштів і забезпечує орієнтацію соціальної політики на досягнення вимірюваних результатів.

У сучасній Україні держава виступає важливим суб’єктом реалізації соціальних проєктів, ініціюючи масштабні програми підтримки населення та розвитку соціальної інфраструктури. Державні проєкти спрямовані на забезпечення соціального захисту вразливих категорій громадян, модернізацію системи соціальних послуг, розвиток інклюзивної освіти,

підтримку сімей з дітьми, інтеграцію осіб з інвалідністю, реабілітацію ветеранів та розвиток соціальної інфраструктури громад.

Особливістю державних соціальних проєктів є їх системний характер і значний масштаб реалізації. Вони зазвичай охоплюють великі території, мають комплексну структуру та передбачають залучення значних фінансових і людських ресурсів. Водночас їх реалізація часто пов’язана з певними труднощами – бюрократичними процедурами, обмеженістю фінансування, недостатньою координацією між установами та складністю оцінювання результатів. Це зумовлює необхідність удосконалення механізмів управління державними проєктами та впровадження сучасних інструментів моніторингу й оцінювання.

Суттєвий внесок у розвиток проєктної діяльності у соціальній сфері України здійснюють громадські організації та благодійні фонди. Вони часто виступають ініціаторами інноваційних соціальних проєктів, демонструючи більшу гнучкість, оперативність і здатність адаптуватися до потреб цільових груп. Громадський сектор реалізує широкий спектр ініціатив – від надання соціальних послуг і психологічної підтримки до освітніх програм, реабілітаційних заходів та розвитку громадянської активності [20].

Особливістю діяльності громадських організацій є їх орієнтація на партнерство та залучення ресурсів із різних джерел – міжнародних грантів, благодійних внесків, соціального підприємництва. Це дозволяє реалізовувати проєкти навіть за умов обмеженого державного фінансування. Крім того, громадські організації часто виступають майданчиками для апробації нових соціальних технологій, які згодом можуть бути впроваджені на державному рівні.

У процесі децентралізації влади зросла роль територіальних громад у реалізації соціальних проєктів. Органи місцевого самоврядування отримали більше повноважень і ресурсів для вирішення соціальних проблем на локальному рівні, що сприяло розвитку муніципального соціального проєктування. Місцеві соціальні проєкти спрямовані на розвиток

інфраструктури соціальних послуг, підтримку сімей, інтеграцію людей з інвалідністю, розвиток молодіжних ініціатив та підвищення якості життя населення.

Муніципальні проєкти мають перевагу у вигляді близькості до реальних потреб населення, що дозволяє точніше визначати проблеми й оперативно реагувати на них. Водночас вони стикаються з викликами, пов'язаними з нерівномірністю ресурсного забезпечення громад, недостатнім рівнем підготовки кадрів та обмеженим доступом до фінансування. Це визначає необхідність розвитку інституційної спроможності громад і підвищення професійної компетентності фахівців соціальної сфери.

Важливим джерелом розвитку проєктної діяльності в Україні є міжнародна донорська підтримка. Грантові програми міжнародних організацій сприяють впровадженню сучасних методів соціальної роботи, розвитку інституцій громадянського суспільства та підвищенню професійного рівня фахівців. Донорські проєкти часто орієнтовані на впровадження інноваційних практик, розвиток цифрових сервісів, підтримку реформ та посилення соціальної інтеграції [28].

Особливістю грантових проєктів є їх орієнтація на результат і вимога дотримання високих стандартів управління, прозорості та звітності. Це стимулює українські організації вдосконалювати свої управлінські підходи, впроваджувати системи моніторингу та оцінювання і підвищувати якість проєктного планування.

В українському контексті значного розвитку набули волонтерські соціальні проєкти, які стали важливим елементом системи соціальної підтримки населення. Волонтерський рух продемонстрував високу ефективність у ситуаціях кризових викликів, забезпечуючи оперативну допомогу тим категоріям громадян, які потребують підтримки. Волонтерські ініціативи часто мають проєктну структуру, що дозволяє координувати діяльність учасників, залучати ресурси та оцінювати результати.

Важливою особливістю таких проєктів є їхня соціальна мобільність – здатність швидко виникати у відповідь на нові потреби та трансформуватися залежно від ситуації. Водночас волонтерські проєкти стикаються з викликами сталості та довготривалості функціонування, що пов’язано з нестабільністю фінансування та залежністю від людських ресурсів.

Сучасний етап розвитку соціальної сфери в Україні характеризується активним впровадженням цифрових технологій у проєктну діяльність. Використання електронних платформ, онлайн-сервісів, інформаційних систем управління даними та дистанційних форм надання послуг дозволяє підвищити доступність соціальної допомоги, оптимізувати управління проєктами та забезпечити ефективний моніторинг результатів [22].

Цифровізація також сприяє розширенню можливостей аналітичної роботи, оскільки дозволяє обробляти великі масиви соціальних даних і прогнозувати тенденції розвитку соціальних процесів. Це підвищує якість прийняття управлінських рішень і сприяє формуванню доказової соціальної політики.

Попри позитивні тенденції розвитку проєктної діяльності, українська практика стикається з низкою проблем. Серед них – недостатній рівень фінансування, нерівномірність ресурсного забезпечення регіонів, нестача кваліфікованих кадрів, складність процедур звітності та обмежені можливості масштабування успішних ініціатив. Важливим викликом є також необхідність підвищення рівня міжвідомчої координації та інтеграції різних суб’єктів соціальної діяльності.

Разом із тим ці проблеми виступають стимулом для розвитку нових моделей управління соціальними проєктами, удосконалення нормативної бази та впровадження сучасних технологій соціального менеджменту. Подолання зазначених бар’єрів можливе за умови системного розвитку інституційної спроможності соціальної сфери та підвищення професійного рівня фахівців.

Отже, український досвід проєктної діяльності у соціальній сфері характеризується динамічним розвитком, багатосуб’єктністю та

різноманітністю форм реалізації. Проєктний підхід поступово інтегрується у діяльність державних структур, громадських організацій, місцевих громад і міжнародних партнерів, формуючи сучасну модель організації соціальної роботи. Попри наявні труднощі, розвиток соціального проєктування в Україні демонструє позитивну тенденцію до професіоналізації, інноваційності та орієнтації на результат.

Таким чином, національна практика соціальних проєктів становить важливу емпіричну базу для наукового аналізу та розроблення рекомендацій щодо підвищення ефективності проєктної діяльності, що обумовлює необхідність подальшого порівняльного дослідження різних моделей реалізації соціальних проєктів.

РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ СУЧАСНОГО СТАНУ ТА ПРАКТИК ПРОЄКТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У СОЦІАЛЬНІЙ РОБОТІ

2.1. Моделі проєктної діяльності

Ефективність проєктної діяльності у соціальній роботі є однією з ключових категорій, що визначає якість організації соціальних інтервенцій та рівень досягнення запланованих результатів. У науковому дискурсі поняття ефективності трактується як співвідношення отриманих результатів із витраченими ресурсами, проте в соціальній сфері це визначення має ширший зміст. Тут ефективність включає не лише економічні показники, а й соціальний вплив, рівень задоволеності бенефіціарів, стійкість результатів і довгострокові зміни у соціальному середовищі. Тому оцінювання ефективності моделей проєктної діяльності потребує використання комплексних критеріїв, що поєднують кількісні та якісні показники [2].

Наукові підходи до аналізу ефективності соціальних проєктів базуються на концепціях результативності, продуктивності, соціального ефекту та сталого розвитку. Результативність відображає ступінь досягнення поставлених цілей, продуктивність – ефективність використання ресурсів, соціальний ефект – позитивні зміни у житті цільових груп, а сталість – здатність результатів зберігатися після завершення проєкту. Поєднання цих критеріїв створює багатовимірну систему оцінювання, що дозволяє об’єктивно аналізувати різні моделі проєктної діяльності.

Для проведення порівняльного аналізу моделей проєктної діяльності у соціальній сфері доцільно застосовувати систему універсальних критеріїв, які дозволяють оцінювати їх незалежно від країни реалізації чи організаційної структури. До таких критеріїв належать: концептуальна чіткість і наукова обґрунтованість моделі; рівень ресурсного забезпечення; ступінь участі стейкхолдерів; адаптивність до соціальних змін; прозорість управління; ефективність комунікацій; масштабованість результатів; соціальний вплив; інституційна сталість.

Застосування цих критеріїв дозволяє здійснити системний аналіз моделей соціального проєктування та визначити їхні сильні й слабкі сторони. Крім того, така система оцінювання забезпечує можливість порівняння різних практик і формування узагальнених висновків щодо оптимальних підходів до організації проєктної діяльності.

Порівняння міжнародних моделей соціального проєктування демонструє суттєві відмінності у підходах до організації діяльності, розподілу ресурсів і ролі учасників. Європейська модель характеризується високим рівнем інституційної підтримки, стабільним фінансуванням і чіткими нормативними стандартами. Вона забезпечує передбачуваність реалізації проєктів і високий рівень контролю якості, проте інколи відзначається меншою гнучкістю через складність процедур.

Північноамериканська модель вирізняється інноваційністю та значною роллю недержавного сектору. Вона стимулює конкуренцію між організаціями за фінансування, що сприяє підвищенню якості проєктних пропозицій і впровадженню нових технологій соціальної роботи. Разом із тим така модель може створювати нерівність доступу до ресурсів між організаціями різного масштабу [13; 31].

Модель країн глобального Півдня базується на принципах громадоорієнтованості та ресурсної економності. Вона ефективна в умовах обмежених ресурсів, оскільки максимально використовує потенціал місцевих громад і соціального партнерства. Однак її слабкою стороною часто є нестабільність фінансування та залежність від зовнішніх донорів.

Українська модель соціального проєктування має змішаний характер і поєднує елементи різних міжнародних підходів. Вона характеризується одночасною участю державного, громадського та міжнародного секторів у реалізації соціальних проєктів. Така багатосуб’єктність створює умови для мобілізації різних ресурсів і впровадження інновацій, але водночас ускладнює координацію діяльності.

Сильною стороною української моделі є висока соціальна мобільність та здатність швидко реагувати на нові виклики. Це проявляється у швидкому створенні проєктів підтримки населення в кризових ситуаціях, розвитку волонтерських ініціатив і впровадженні цифрових рішень. Слабкими сторонами залишаються нестабільність фінансування, недостатня інституційна сталість та обмежені можливості масштабування успішних практик.

Для системного узагальнення результатів порівняльного аналізу доцільно використати SWOT-аналіз, який дозволяє визначити сильні та слабкі сторони моделей, а також можливості й загрози їх розвитку.

Такий аналіз демонструє, що ефективність моделей проєктної діяльності залежить не лише від їх внутрішньої структури, а й від зовнішнього середовища реалізації [19].

Одним із ключових показників ефективності моделей є рівень соціального впливу, тобто масштаб і глибина змін, які вони спричиняють. Міжнародні дослідження свідчать, що найвищий соціальний ефект демонструють моделі, які поєднують інституційну підтримку, громадську участь і доказовий підхід до планування. Такі моделі забезпечують баланс між стабільністю та інноваційністю, що дозволяє досягати довготривалих результатів.

Моделі, орієнтовані лише на короткострокові результати, можуть демонструвати швидкий ефект, але не забезпечують стійких змін. Навпаки, комплексні проєктні моделі, що враховують системні чинники соціальних проблем, здатні формувати тривалий позитивний вплив і сприяти розвитку соціальних інституцій.

Порівняльний аналіз показує, що незалежно від країни реалізації соціальні проєкти стикаються з подібними бар’єрами. До них належать обмеженість фінансових ресурсів, недостатня підготовка персоналу, слабка міжвідомча координація, складність оцінювання результатів і низький рівень інституційної підтримки. Подолання цих бар’єрів можливе шляхом розвитку

системи професійної підготовки, удосконалення нормативно-правової бази та впровадження сучасних управлінських технологій.

На основі порівняльного аналізу можна сформулювати узагальнену інтегративну модель ефективної проєктної діяльності у соціальній сфері.

Саме така модель вважається найбільш перспективною, оскільки вона враховує складність соціальних процесів і забезпечує баланс між ефективністю та гуманістичною спрямованістю діяльності [24].

Отже, порівняльний аналіз ефективності моделей проєктної діяльності показує, що жодна з них не є універсальною чи абсолютно досконалою. Кожна модель має власні переваги та обмеження, зумовлені соціально-економічними умовами, інституційним середовищем і культурними особливостями суспільства. Найбільш результативними є інтегровані моделі, що поєднують інституційну стабільність, інноваційність, участь громад та наукову обґрунтованість.

Таким чином, ефективність проєктної діяльності у соціальній роботі визначається не лише вибором конкретної моделі, а здатністю адаптувати її до умов реалізації, враховувати потреби цільових груп і забезпечувати сталість результатів.

Проведений аналіз практик проєктної діяльності у соціальній роботі на міжнародному та національному рівнях дозволив сформувати комплексне уявлення про сучасні тенденції, особливості організації та чинники ефективності соціального проєктування. Узагальнення результатів дослідження підтвердило, що проєктна діяльність стала універсальним інструментом реалізації соціальної політики та важливим механізмом вирішення соціальних проблем у різних країнах світу, незалежно від рівня економічного розвитку чи політичної системи.

Було встановлено, що міжнародний досвід реалізації соціальних проєктів характеризується високим рівнем інституціоналізації, стандартизації процедур управління та орієнтацією на вимірювані результати. Виявлено, що глобальні моделі соціального проєктування формуються під впливом

діяльності міжнародних організацій, донорських інституцій і міжсекторальних партнерств, які забезпечують фінансову, методичну та експертну підтримку соціальних ініціатив. Порівняльний аналіз регіональних моделей показав, що європейський підхід відзначається стабільністю та нормативною врегульованістю, північноамериканський – інноваційністю й конкуренцією між організаціями, а моделі країн глобального Півдня – громадоорієнтованістю та ефективним використанням обмежених ресурсів. Попри відмінності, усі ці моделі об'єднує орієнтація на результат, системність планування та прагнення забезпечити сталий соціальний ефект.

Досліджено особливості українського досвіду реалізації соціальних проєктів, який характеризується динамічним розвитком, багатосуб'єктністю та поєднанням державних, громадських і міжнародних ініціатив. Встановлено, що проєктний підхід поступово інтегрується у практику соціальної роботи на всіх рівнях управління – від державного до локального. Значну роль у розвитку соціального проєктування відіграють громадські організації та донорські програми, які виступають каталізаторами інновацій та сприяють професіоналізації соціальної діяльності. Водночас виявлено низку проблем, що стримують ефективність реалізації проєктів, серед яких недостатність фінансування, нерівномірність ресурсного забезпечення регіонів, обмежена інституційна сталість ініціатив і потреба у підвищенні професійної компетентності фахівців. Встановлено, що подолання цих викликів можливе за умови системного розвитку інституційної спроможності соціальної сфери та вдосконалення механізмів управління проєктами.

Здійснено порівняльний аналіз ефективності моделей проєктної діяльності, який засвідчив, що результативність соціальних проєктів визначається комплексом взаємопов'язаних чинників — концептуальною чіткістю, ресурсним забезпеченням, рівнем участі стейкхолдерів, адаптивністю до змін середовища, прозорістю управління та довгостроковим соціальним впливом. Проведений SWOT-аналіз показав, що сильними сторонами проєктних моделей є структурованість діяльності, орієнтація на

результат і можливість інтеграції ресурсів різних секторів, тоді як слабкі сторони пов’язані зі складністю координації учасників, залежністю від фінансування та ризиком бюрократизації процесів. Доведено, що найбільш ефективними є інтегровані моделі соціального проєктування, які поєднують інституційну стабільність, інноваційність, участь громад і доказовий підхід до прийняття рішень [16].

Узагальнення результатів дозволяє зробити висновок, що ефективність проєктної діяльності у соціальній роботі визначається не лише внутрішньою логікою організації проєкту, а й зовнішнім середовищем його реалізації – економічними умовами, нормативною базою, рівнем розвитку громадянського суспільства та інституційною спроможністю соціальних інституцій. Міжнародний досвід свідчить про важливість системного підходу до організації проєктної діяльності, що передбачає інтеграцію різних ресурсів, партнерську взаємодію та орієнтацію на довгострокові результати. Українська практика підтверджує перспективність такого підходу, хоча потребує подальшого вдосконалення управлінських механізмів і підвищення професійної підготовки кадрів.

Отже, результати аналізу практик проєктної діяльності створюють науково обґрунтоване підґрунтя для розроблення моделей удосконалення соціального проєктування та формування практичних рекомендацій щодо підвищення його ефективності.

Інноваційне управління соціальними проєктами можна визначити як систему сучасних методів і практик організації проєктної діяльності, спрямованих на підвищення результативності соціальних інтервенцій шляхом застосування нових підходів до планування, реалізації та оцінювання проєктів. Його сутність полягає у поєднанні класичних принципів проєктного менеджменту з інноваційними технологіями соціальної роботи, що дозволяє підвищити ефективність використання ресурсів і забезпечити стійкість результатів.

Необхідність інновацій у сфері управління соціальними проєктами зумовлена низкою об’єктивних чинників. По-перше, сучасні соціальні проблеми мають комплексний характер і не можуть бути вирішені за допомогою стандартних адміністративних процедур. Вони потребують міждисциплінарних рішень, що поєднують соціальні, економічні, психологічні та технологічні компоненти. По-друге, обмеженість ресурсів змушує соціальні інституції шукати нові способи підвищення ефективності діяльності. По-третє, розвиток цифрових технологій відкриває нові можливості для організації соціальної роботи, зокрема автоматизацію процесів, дистанційне надання послуг і використання аналітичних інструментів.

Важливим стимулом інновацій є також глобалізація соціальної політики та інтеграція національних систем соціального захисту у міжнародний простір. Участь у міжнародних програмах і грантових проєктах вимагає дотримання сучасних стандартів управління, що сприяє впровадженню нових методів організації діяльності [29; 36].

Одним із найбільш перспективних інноваційних підходів до управління соціальними проєктами є Agile-методологія, яка виникла у сфері інформаційних технологій, але поступово поширилася на інші галузі, зокрема соціальну роботу. Її основний принцип полягає у гнучкому управлінні процесами, швидкій адаптації до змін та орієнтації на потреби користувачів послуг.

Застосування Agile у соціальних проєктах дозволяє оперативно коригувати план діяльності відповідно до змін соціальної ситуації та потреб бенефіціарів. Замість жорсткого дотримання початкового плану команда працює короткими ітераціями, регулярно оцінює результати й вносить необхідні зміни. Це підвищує ефективність проєктів, особливо в умовах нестабільного середовища, де соціальні потреби можуть швидко змінюватися.

Дизайн-мислення є ще одним інноваційним підходом, що активно використовується у сучасному соціальному проєктуванні. Його особливість

полягає в орієнтації на людину як центральний елемент проєкту. Методологія дизайн-мислення передбачає глибоке дослідження потреб цільових груп, генерацію ідей, створення прототипів рішень та їх тестування.

У соціальній роботі цей підхід дозволяє розробляти проєкти, максимально адаптовані до реальних потреб клієнтів. Він сприяє формуванню інноваційних рішень, що базуються на емпатії, креативності та експериментуванні. Використання дизайн-мислення також підвищує рівень залученості учасників проєкту, оскільки вони стають активними співтворцями рішень.

Цифровізація виступає одним із ключових чинників інноваційного розвитку соціальної сфери. Використання інформаційно-комунікаційних технологій дозволяє оптимізувати процеси управління проєктами, забезпечити швидкий обмін інформацією та підвищити точність аналізу даних. Серед найбільш поширених цифрових інструментів – системи управління проєктами, онлайн-платформи комунікації, бази даних бенефіціарів, аналітичні панелі моніторингу та електронні сервіси соціальних послуг [4].

Цифрові рішення також сприяють підвищенню доступності соціальної допомоги, особливо для осіб, які проживають у віддалених регіонах або мають обмежену мобільність. Дистанційні консультації, електронні заявки на отримання послуг і автоматизовані системи оцінювання потреб дозволяють значно розширити охоплення населення соціальними програмами.

Доказовий підхід (evidence-based approach) є важливим інноваційним напрямом розвитку соціального проєктування. Його сутність полягає у прийнятті управлінських рішень на основі наукових досліджень, статистичних даних і результатів попередніх програм. Такий підхід дозволяє уникнути суб’єктивності та забезпечує обґрунтованість соціальних інтервенцій.

Управління соціальними проєктами на основі доказових даних передбачає систематичний збір інформації, її аналіз і використання результатів для коригування діяльності. Це підвищує ефективність проєктів і

сприяє формуванню культури науково обґрунтованого управління у соціальній сфері.

Інноваційною тенденцією сучасності є перехід від ієрархічних моделей управління до мережевих. Мережева модель передбачає горизонтальну взаємодію між різними учасниками проєкту – державними структурами, громадськими організаціями, бізнесом і громадами. Такий формат дозволяє об’єднувати ресурси, досвід і компетенції різних суб’єктів, створюючи синергетичний ефект [8].

Мережеве управління сприяє підвищенню гнучкості соціальних проєктів, зменшує адміністративні бар’єри та забезпечує швидший обмін інформацією. Воно також підсилює прозорість діяльності, оскільки передбачає відкриту комунікацію між учасниками та спільне прийняття рішень.

Соціальне підприємництво виступає новітнім інструментом реалізації соціальних проєктів, що поєднує принципи бізнесу та соціальної діяльності. У межах цієї моделі соціальні ініціативи фінансуються не лише за рахунок грантів чи бюджетних коштів, а й через власну економічну діяльність. Це забезпечує фінансову стійкість проєктів і зменшує їх залежність від зовнішніх джерел фінансування.

Соціальні підприємства часто реалізують проєкти, спрямовані на працевлаштування вразливих груп населення, розвиток громад або надання соціальних послуг. Такий підхід сприяє формуванню сталих моделей соціальної підтримки та розвитку соціальної економіки.

Упровадження інноваційних підходів до управління соціальними проєктами потребує відповідної професійної підготовки фахівців. Сучасний менеджер соціального проєкту повинен володіти комплексом компетентностей, серед яких аналітичне мислення, здатність до стратегічного планування, навички цифрової грамотності, комунікативна компетентність і здатність працювати в мультидисциплінарних командах.

Особливо важливою є інноваційна компетентність, що включає здатність генерувати нові ідеї, експериментувати з підходами та адаптуватися до змін. Саме вона забезпечує ефективне використання сучасних технологій управління та сприяє розвитку проєктної діяльності у соціальній сфері.

Отже, інноваційні підходи до управління соціальними проєктами становлять важливий чинник підвищення ефективності соціальної роботи в умовах сучасних суспільних трансформацій. Їх застосування забезпечує гнучкість управління, оптимізацію використання ресурсів, підвищення якості соціальних послуг і розширення можливостей залучення учасників до реалізації проєктів. Найбільш перспективними є інтегровані моделі управління, що поєднують Agile-методологію, дизайн-мислення, цифрові технології, доказовий підхід і мережеві форми взаємодії.

Таким чином, інноваційне управління виступає ключовим напрямом розвитку проєктної діяльності у соціальній роботі та створює передумови для формування ефективних моделей соціальних інтервенцій, здатних забезпечити довготривалий позитивний вплив на суспільство.

2.2 Емпіричне дослідження як основа розробки соціального проєкту

У межах емпіричного дослідження було проведено анкетування студентської молоді з метою вивчення особливостей психоемоційного стану, рівня стресу та потреби у психосоціальній підтримці в умовах сучасного освітнього середовища.

У дослідженні взяли участь 26 респондентів, серед яких здобувачі вищої освіти різних курсів. Опитування проводилося анонімно, що забезпечило щирість відповідей та об’єктивність отриманих результатів (Додаток А).

Метою опитування було визначення основних чинників стресу студентської молоді, виявлення найбільш поширених способів подолання психоемоційного напруження, а також оцінка потреби студентів у психологічній та психосоціальній підтримці.

Для реалізації поставленої мети було розроблено анкету у гугл формі, яка містила запитання закритого та відкритого типу. Запитання стосувалися частоти переживання стресових ситуацій, способів подолання емоційного напруження, досвіду участі у заходах психосоціальної підтримки та бачення респондентами шляхів удосконалення системи підтримки студентської молоді.



Рис.1 Відповіді респондентів

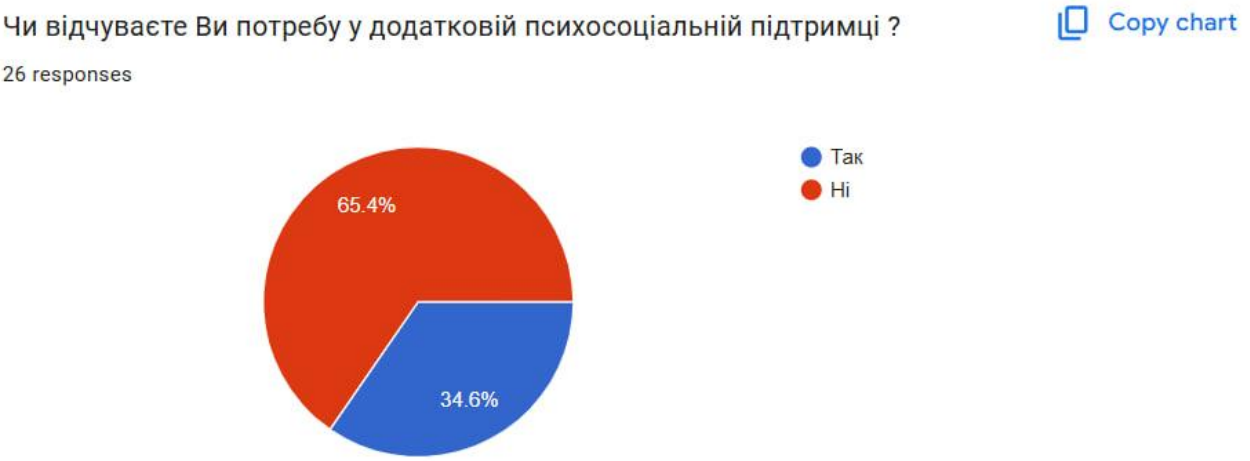


Рис.2 Відповіді респондентів



Рис.3 Відповіді респондентів

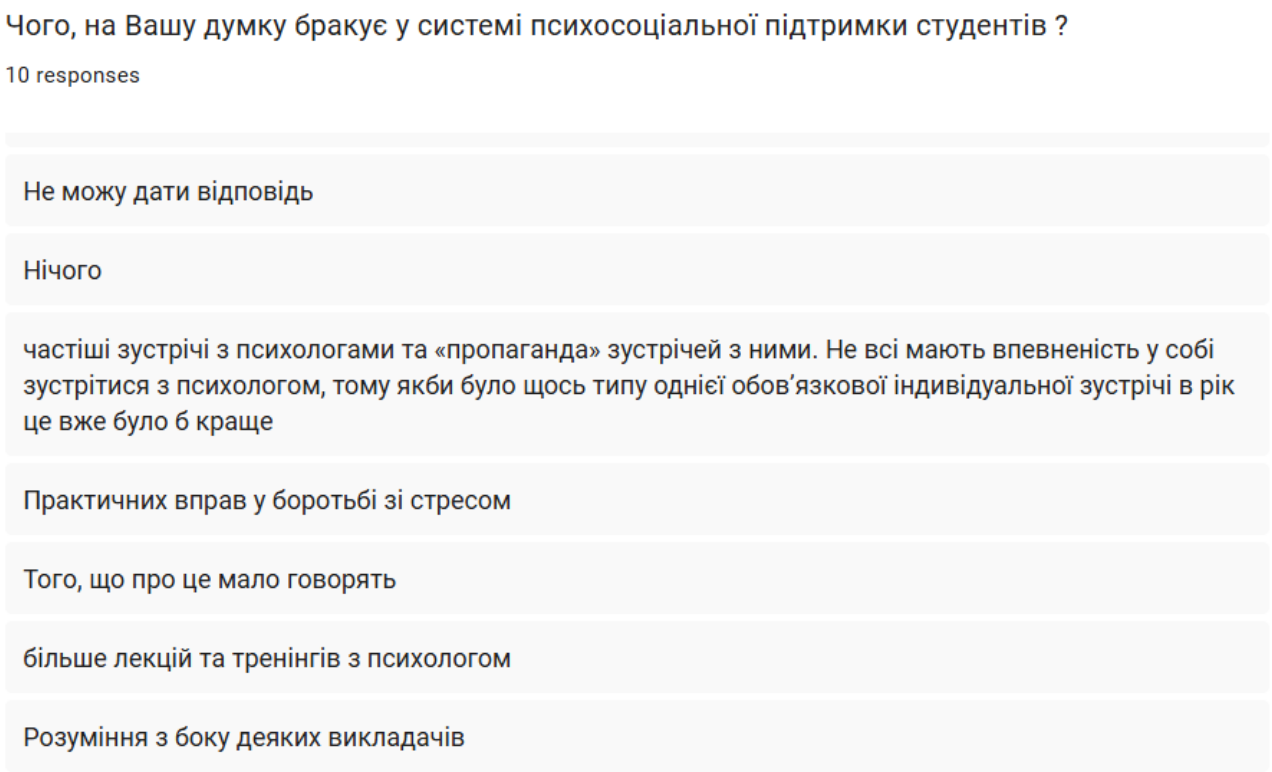


Рис.4 Відповіді респондентів

Результати опитування дали можливість проаналізувати актуальний психоемоційний стан студентів, визначити основні проблеми та окреслити напрями подальшої роботи щодо вдосконалення психосоціальної підтримки в закладах вищої освіти.

Також, виходячи з результатів проведеного опитування та виявлених потреб цільової аудиторії, було підготовлено та подано проєктну заявку на

участь у Конкурсі грантів для громадських об’єднань та благодійних організацій від Фундація Множина. Проєкт спрямований на посилення психосоціальної підтримки студентської молоді, розвиток стресостійкості та впровадження заходів, спрямованих на покращення психоемоційного благополуччя здобувачів вищої освіти (Додаток Б).

Розроблення авторської моделі реалізації соціального проєкту є логічним етапом наукового дослідження, спрямованого на вдосконалення проєктної діяльності у соціальній роботі. Така модель виступає інтегративною системою організаційних, методологічних та управлінських компонентів, що забезпечують ефективну реалізацію соціальних ініціатив у конкретному соціальному середовищі. Її створення базується на узагальненні теоретичних положень попередніх розділів, аналізі міжнародного та національного досвіду, а також урахуванні сучасних тенденцій розвитку соціальної сфери.

Авторська модель розглядається як структурована система взаємопов’язаних елементів, що забезпечують цілісність процесу реалізації соціального проєкту – від визначення проблеми до оцінювання результатів і забезпечення сталості досягнутих змін. Її концептуальна основа ґрунтується на принципах системності, гуманістичної спрямованості, доказовості, партнерства, адаптивності та інноваційності. Ці принципи визначають логіку функціонування моделі та забезпечують її універсальність і можливість застосування у різних сферах соціальної роботи.

Запропонована модель складається з п’яти взаємопов’язаних блоків:

1. Аналітичний блок
2. Стратегічний блок
3. Організаційний блок
4. Реалізаційний блок
5. Оціночно-рефлексивний блок

Кожен із цих блоків виконує специфічну функцію та водночас інтегрується у загальну систему управління проєктом.

Алгоритм функціонування авторської моделі передбачає послідовну реалізацію її блоків:

1. Діагностика соціальної проблеми
2. Формування концепції проєкту
3. Планування діяльності
4. Організація команди
5. Реалізація заходів
6. Моніторинг і корекція
7. Оцінювання результатів
8. Масштабування або завершення

Такий алгоритм забезпечує логічну послідовність дій і дозволяє контролювати процес реалізації на кожному етапі.

Розроблена авторська модель має низку переваг порівняно з традиційними підходами до реалізації соціальних проєктів. Вона забезпечує системність управління, інтегрує сучасні методологічні інструменти, орієнтується на потреби цільових груп і передбачає постійний моніторинг результатів. Її універсальність дозволяє застосовувати модель у різних сферах соціальної роботи – від реабілітаційних програм до освітніх і громадських ініціатив.

Практична значущість моделі полягає у можливості її використання як універсального інструменту планування та реалізації соціальних проєктів у діяльності соціальних служб, громадських організацій, органів місцевого самоврядування та міжнародних інституцій. Вона може бути адаптована до різних соціальних контекстів і масштабів діяльності, що робить її ефективним засобом оптимізації проєктної роботи.

Модель також може застосовуватися у професійній підготовці фахівців соціальної роботи як навчальний інструмент формування проєктної компетентності. Її використання сприяє розвитку стратегічного мислення, навичок аналізу соціальних проблем і здатності до планування соціальних інтервенцій.

Отже, запропонована авторська модель реалізації соціального проєкту являє собою цілісну систему організації проєктної діяльності, що поєднує аналітичні, стратегічні, організаційні, реалізаційні та оціночні компоненти. Її впровадження дозволяє підвищити ефективність соціальних проєктів, забезпечити раціональне використання ресурсів і досягти стійких позитивних результатів у соціальній сфері. Модель має універсальний характер, адаптивна до різних умов реалізації та відповідає сучасним вимогам розвитку соціальної роботи.

Таким чином, авторська модель виступає практично орієнтованим результатом дослідження, що може бути використаний як методологічна основа для вдосконалення проєктної діяльності у соціальній сфері та підвищення її результативності.

2.3 Практичні рекомендації щодо підвищення ефективності проєктної діяльності у соціальній роботі

Удосконалення проєктної діяльності у соціальній роботі потребує не лише теоретичного осмислення та розроблення моделей, а й формування практично орієнтованих рекомендацій, які можуть бути застосовані фахівцями у професійній діяльності. Практичні рекомендації виступають інструментом трансформації наукових результатів дослідження у прикладні механізми вдосконалення соціальної практики. Вони забезпечують можливість адаптації теоретичних підходів до реальних умов функціонування соціальних інституцій та сприяють підвищенню результативності соціальних інтервенцій.

Розроблення рекомендацій базується на комплексному аналізі теоретичних засад, міжнародного досвіду, національних практик і результатів порівняльного дослідження моделей проєктної діяльності. Їх метою є оптимізація організації соціальних проєктів, підвищення якості управління ними, удосконалення механізмів взаємодії учасників та забезпечення сталості результатів [2; 36; 40].

Першим напрямом підвищення ефективності проєктної діяльності є вдосконалення стратегічного планування. Практика свідчить, що значна частина труднощів реалізації соціальних проєктів пов’язана з недостатньо чітким формулюванням цілей, нечіткою логікою втручання або недооцінкою зовнішніх факторів. Тому доцільно запроваджувати системні підходи до стратегічного планування, які передбачають проведення комплексного аналізу соціальної ситуації, визначення реальних потреб цільових груп і прогнозування можливих наслідків реалізації проєкту.

Рекомендується активно використовувати логіко-структурний підхід та SMART-методологію формулювання цілей. Це забезпечує конкретність завдань, можливість вимірювання результатів і прозорість оцінювання ефективності. Важливо також передбачати альтернативні сценарії реалізації проєкту, що дозволяє зменшити ризики у разі зміни зовнішніх умов.

Одним із ключових чинників успішної реалізації соціальних проєктів є професійна компетентність фахівців. Для підвищення ефективності проєктної діяльності необхідно системно розвивати кадровий потенціал соціальної сфери. Це передбачає організацію регулярного підвищення кваліфікації, проведення тренінгів із проєктного менеджменту, навчання роботі з цифровими інструментами та розвиток аналітичних навичок.

Доцільним є впровадження програм професійного наставництва, у межах яких досвідчені менеджери соціальних проєктів передаватимуть практичні знання молодим фахівцям. Такий підхід сприяє формуванню професійних спільнот і підвищує загальний рівень компетентності працівників соціальної сфери. Особливу увагу слід приділяти розвитку міждисциплінарних компетентностей, що дозволяють ефективно працювати у мультикомандних середовищах [15].

Раціональне використання ресурсів є одним із визначальних факторів ефективності соціальних проєктів. У практичній діяльності часто виникають ситуації, коли проєкти стикаються з дефіцитом фінансових, матеріальних або людських ресурсів. Для мінімізації таких ризиків доцільно впроваджувати

системи ресурсного планування, які передбачають детальний аналіз потреб, прогнозування витрат і контроль використання ресурсів.

Рекомендується застосовувати принцип диверсифікації джерел фінансування, що дозволяє зменшити залежність проєкту від одного донора. Доцільним є поєднання бюджетних коштів, грантів, благодійних внесків і механізмів соціального підприємництва. Такий підхід підвищує фінансову стійкість проєктів і забезпечує їхню довготривалу реалізацію.

Ефективність соціальних проєктів значною мірою залежить від рівня взаємодії між різними суб'єктами соціальної діяльності. Тому важливим напрямом удосконалення проєктної роботи є розвиток партнерських мереж, які об'єднують державні установи, громадські організації, бізнес-структури та місцеві громади. Партнерство дозволяє об'єднати ресурси, знання та досвід різних учасників, створюючи синергетичний ефект.

Для зміцнення партнерських зв'язків рекомендується створювати міжсекторальні координаційні платформи, проводити спільні стратегічні сесії та розробляти механізми обміну інформацією. Важливим є також укладання угод про співпрацю, які визначають права й обов'язки учасників і забезпечують прозорість взаємодії.

Цифровізація соціальної сфери відкриває нові можливості для підвищення ефективності проєктної діяльності. Використання сучасних інформаційних систем дозволяє автоматизувати процеси управління, забезпечити швидкий обмін даними та підвищити точність моніторингу результатів. Тому доцільно впроваджувати цифрові платформи управління проєктами, електронні бази даних бенефіціарів і системи онлайн-звітності [42].

Важливим напрямом є розвиток цифрової грамотності фахівців соціальної сфери, що забезпечує ефективне використання технологічних інструментів. Доцільно також створювати електронні сервіси для отримувачів соціальних послуг, які дозволяють спростити доступ до допомоги та підвищити рівень прозорості діяльності соціальних інституцій.

Моніторинг і оцінювання є ключовими компонентами ефективного управління соціальними проєктами. Для підвищення результативності діяльності необхідно створювати системи регулярного збору та аналізу даних про хід реалізації проєктів. Це дозволяє своєчасно виявляти проблеми, коригувати план дій і забезпечувати досягнення поставлених цілей.

Рекомендується використовувати комбіновані методи оцінювання, що поєднують кількісні показники з якісними характеристиками соціального впливу. Особливо важливим є залучення бенефіціарів до процесу оцінювання, оскільки їхній досвід дозволяє отримати об’єктивну інформацію про ефективність проєкту.

Сталий характер результатів є одним із головних критеріїв успішності соціального проєкту. Для його забезпечення необхідно передбачати механізми підтримки досягнутих змін після завершення фінансування. Це може включати інтеграцію результатів проєкту у діяльність соціальних установ, передачу напрацьованих методик місцевим організаціям і підготовку фахівців для продовження роботи.

Доцільним є також формування стратегій масштабування успішних практик, що дозволяє поширювати позитивний досвід на інші регіони або соціальні групи. Такий підхід сприяє розвитку соціальної сфери та підвищує ефективність використання ресурсів.

Ефективна реалізація соціальних проєктів неможлива без системної роботи з ризиками. Тому необхідно впроваджувати практику регулярного аналізу потенційних загроз і розроблення стратегій їх мінімізації. Це передбачає створення реєстрів ризиків, визначення відповідальних осіб за їх моніторинг і розроблення планів реагування.

Особливу увагу слід приділяти ризикам, пов’язаним із зовнішнім середовищем – економічними змінами, політичними факторами або соціальними кризами. Готовність до таких викликів підвищує стійкість проєкту й забезпечує безперервність його реалізації [38].

Узагальнення наведених положень дозволяє сформувати інтегровану систему рекомендацій, яка включає такі ключові напрями вдосконалення проєктної діяльності: стратегічне планування на основі доказових даних; професійний розвиток кадрів; ефективне управління ресурсами; розвиток партнерських мереж; цифровізацію управління; системний моніторинг і оцінювання; забезпечення сталості результатів; управління ризиками.

Реалізація цієї системи дозволяє створити комплексний механізм підвищення ефективності соціальних проєктів і забезпечує їх відповідність сучасним вимогам розвитку соціальної сфери.

Отже, практичні рекомендації щодо підвищення ефективності проєктної діяльності становлять прикладний результат наукового дослідження та мають важливе значення для вдосконалення соціальної роботи. Їх реалізація сприяє підвищенню якості управління соціальними проєктами, оптимізації використання ресурсів, розвитку професійних компетентностей фахівців і забезпеченню довготривалого соціального ефекту. Запропоновані рекомендації можуть бути використані у діяльності соціальних установ, громадських організацій, органів влади та освітніх закладів як практичний інструмент удосконалення проєктної діяльності.

Таким чином, підвищення ефективності соціального проєктування потребує комплексного підходу, що поєднує методологічні, організаційні та технологічні інновації й орієнтується на потреби людини як центральної цінності соціальної роботи.

Отже, результати дослідження підтверджують, що проєктна діяльність виступає ключовим механізмом модернізації соціальної роботи та важливим інструментом реалізації соціальної політики. Запропонована авторська модель і сформульовані практичні рекомендації створюють науково-прикладне підґрунтя для подальшого розвитку системи соціального проєктування та можуть бути використані як методологічна основа для вдосконалення діяльності соціальних інституцій.

ВИСНОВКИ

У кваліфікаційній роботі здійснено комплексне теоретико-прикладне дослідження особливостей проєктної діяльності у соціальній роботі, що дозволило всебічно розкрити її сутність, структуру, функціональне призначення, методологічні засади та практичні механізми реалізації. Узагальнення результатів дослідження підтвердило, що проєктна діяльність виступає одним із ключових інструментів сучасної соціальної роботи, забезпечуючи системність, результативність і інноваційність соціальних інтервенцій.

На основі аналізу теоретичних джерел встановлено, що проєктна діяльність у соціальній сфері є складним багатовимірним феноменом, який поєднує управлінські технології, соціальні інновації та професійні практики соціальної допомоги. Вона характеризується гуманістичною спрямованістю, орієнтацією на суспільно значущий результат, багатосуб'єктністю реалізації та високим рівнем залежності від соціального середовища. Доведено, що соціальний проєкт є особливою формою організації соціальної діяльності, яка забезпечує перехід від ситуативних заходів підтримки до системного вирішення соціальних проблем.

Дослідження теоретичних підходів до соціального проєктування показало, що сучасна наукова парадигма базується на інтеграції системного, діяльнісного, інституційного, інноваційного та управлінського підходів. Встановлено, що саме їх поєднання забезпечує цілісне розуміння процесу проєктної діяльності та створює методологічну основу для її ефективної реалізації. Обґрунтовано, що використання комплексного підходу дозволяє враховувати багатофакторність соціальних проблем, забезпечувати узгодженість управлінських рішень і досягати довготривалого соціального ефекту.

Аналіз методологічних засад реалізації соціальних проєктів засвідчив, що їх ефективність визначається дотриманням принципів системності, доказовості, адаптивності, партнерства та орієнтації на результат.

Встановлено, що застосування сучасних інструментів планування, зокрема логіко-структурного підходу, SMART-методології, stakeholder-аналізу та систем моніторингу й оцінювання, підвищує якість управління соціальними проєктами й забезпечує прозорість їх реалізації.

Порівняльний аналіз міжнародного досвіду реалізації соціальних проєктів продемонстрував, що проєктна діяльність є універсальним інструментом організації соціальної роботи, який успішно застосовується в різних країнах і соціально-економічних умовах. Виявлено, що найефективнішими є моделі, які поєднують інституційну підтримку, міжсекторальне партнерство, доказове планування та орієнтацію на довгостроковий соціальний вплив. Дослідження української практики показало, що вітчизняна система соціального проєктування перебуває на етапі активного розвитку, характеризується багатосуб'єктністю та високим рівнем соціальної мобільності, однак потребує подальшого вдосконалення механізмів фінансування, управління та професійної підготовки кадрів.

У межах емпіричного дослідження було проведено анкетування студентської молоді з метою вивчення особливостей психоемоційного стану, рівня стресу та потреби у психосоціальній підтримці в умовах сучасного освітнього середовища. Результати опитування дали можливість проаналізувати актуальний психоемоційний стан студентів, визначити основні проблеми та окреслити напрями подальшої роботи щодо вдосконалення психосоціальної підтримки в закладах вищої освіти. Також, виходячи з результатів проведеного опитування та виявлених потреб цільової аудиторії, було підготовлено та подано проєктну заявку на участь у Конкурсі грантів для громадських об'єднань та благодійних організацій від Фундація Множина. Проєкт спрямований на посилення психосоціальної підтримки студентської молоді, розвиток стресостійкості та впровадження заходів, спрямованих на покращення психоемоційного благополуччя здобувачів вищої освіти.

На основі узагальнення результатів дослідження сформульовано систему практичних рекомендацій щодо підвищення ефективності проєктної

діяльності, які передбачають удосконалення стратегічного планування, розвиток професійної компетентності фахівців, оптимізацію управління ресурсами, розширення партнерських мереж, впровадження цифрових технологій, удосконалення систем моніторингу та оцінювання, забезпечення сталості результатів і впровадження механізмів управління ризиками. Доведено, що комплексна реалізація цих рекомендацій створює передумови для формування сучасної моделі організації соціальних проєктів, орієнтованої на результат і довготривалий соціальний ефект.

Перспективи подальших досліджень пов’язані з поглибленим вивченням цифрових технологій у соціальному проєктуванні, розробленням моделей оцінювання соціального впливу та дослідженням механізмів інтеграції проєктної діяльності у систему державної соціальної політики.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Алексєєнко О. В. Соціальна робота: теорія і практика. Київ: Центр учбової літератури, 2020. 328 с.

2. Бех І. Д. Особистість у просторі соціального розвитку. Київ: Академвидав, 2019. 312 с.

3. Бойко О. М. Соціальне проєктування: навч. посіб. Харків: ХНУ, 2021. 256 с.

4. Бондаренко В. І. Управління соціальними системами. Київ: Ліра-К, 2018. 290 с.

5. Вайнштейн М. Управління проєктами. Київ: Основи, 2020. 420 с.

6. Васильєва Т. А. Соціальна політика держави. Київ: КНЕУ, 2019. 364 с.

7. Гаврилюк А. П. Соціальна робота з різними групами клієнтів. Львів: Новий Світ, 2021. 300 с.

8. Голуб В. І. Менеджмент соціальної роботи. Київ: Каравела, 2022. 280 с.

9. Гордієнко Н. М. Методологія наукових досліджень. Київ: Кондор, 2020. 196 с.

10. Данильчук Л. О. Соціальна інженерія та проєктування. Київ: Академія, 2021. 274 с.

11. Державна служба статистики України. Соціальні індикатори населення. Київ, 2023.

12. ДСТУ ISO 21500:2014. Керівництво з управління проєктами. Київ: Мінекономрозвитку, 2015.

13. Єрмаков І. Г. Проєктна діяльність у соціальній сфері. Київ: Педагогічна думка, 2019. 310 с.

14. Журавель В. В. Основи соціального менеджменту. Київ: Логос, 2020. 288 с.

15. Іванова Н. Б. Теорія соціальної роботи. Київ: Центр навчальної літератури, 2020. 352 с.

16. Капська А. Й. Соціальна робота: навчальний посібник. Київ: Слово, 2019. 456 с.

17. Карпенко О. Г. Соціальна політика: навч. посіб. Київ: Академвидав, 2022. 298 с.

18. Клименко М. П. Управління соціальними проєктами. Одеса: Фенікс, 2021. 264 с.

19. Коваль Л. Г. Соціальна педагогіка. Київ: Либідь, 2019. 400 с.

20. Колесников В. М. Проєктний менеджмент. Харків: Ранок, 2020. 320 с.

21. Коломієць І. Ф. Соціальні інновації: теорія і практика. Київ: Ніка-Центр, 2021. 260 с.

22. Кравченко М. О. Соціальні технології. Київ: Каравела, 2020. 340 с.

23. Кузьмін О. Є. Сучасний менеджмент. Львів: ЛНУ, 2019. 380 с.

24. Левченко К. Б. Соціальна політика в Україні. Київ: Фенікс, 2021. 312 с.

25. Литвиненко Н. О. Соціальна психологія управління. Київ: КНЕУ, 2020. 278 с.

26. Мартиненко В. Ф. Державне управління соціальною сферою. Київ: НАДУ, 2021. 350 с.

27. Мельник В. П. Соціологія управління. Київ: Знання, 2019. 298 с.

28. Міністерство соціальної політики України. Державні стандарти соціальних послуг. Київ, 2023.

29. Мойсеєнко Р. В. Проєктний підхід у соціальній роботі. Київ: Алерта, 2022. 260 с.

30. Новак В. О. Теорія управління. Київ: Кондор, 2020. 312 с.

31. Павленко О. І. Соціальна політика ЄС. Київ: КНЕУ, 2021. 270 с.

32. Пак Н. І. Управління змінами. Київ: Центр учбової літератури, 2020. 290 с.

33. Романов В. В. Соціальні системи та управління ними. Київ: Ліра-К, 2019. 275 с.

34. Савельєв В. І. Методика соціальних досліджень. Київ: Академія, 2021. 280 с.

35. Семигіна Т. В. Соціальна робота: міжнародний досвід. Київ: Києво-Могилянська академія, 2020. 300 с.

36. Сидоренко В. К. Освітні технології у соціальній роботі. Київ: Освіта, 2021. 260 с.

37. Сисоєва С. О. Методологія науково-педагогічних досліджень. Київ: Міленіум, 2020. 340 с.

38. Скакун О. Ф. Теорія держави і права. Харків: Право, 2020. 520 с.

39. Тарасенко Н. В. Управління соціальними проєктами. Дніпро: Інновація, 2021. 295 с.

40. Тлумачний словник соціальної роботи. Київ: Педагогічна думка, 2019. 360 с.

41. Хміль Ф. І. Основи менеджменту. Київ: Академвидав, 2020. 608 с.

42. Черниш Н. Й. Соціологія. Київ: Знання, 2021. 468 с.

43. Шевчук П. І. Соціальна політика. Львів: Світ, 2020. 312 с.

44. Штомпка П. Соціологія соціальних змін. Київ: Києво-Могилянська академія, 2021. 430 с.

45. Юрченко О. П. Управління соціальними процесами. Київ: Логос, 2020. 280 с.

46. European Commission. Social Projects Handbook. Brussels, 2021.

47. World Health Organization. Community Projects Evaluation Guide. Geneva, 2022.

ДОДАТОК А

Опитування

1. На якому курсі Ви навчаєтесь?
- 1 курс
- 2 курс
- 3 курс
- 4 курс
- 5 курс

2. Як часто Ви відчуваєте стрес через навчання?
- Щодня
- Кілька разів на тиждень
- Раз на тиждень
- Рідко
- Ніколи

3. Які методи Ви використовуєте для боротьби зі стресом? (можна обрати кілька варіантів)
- Спорт / фізична активність
- Розмови з друзями або родиною
- Медитація / релаксація
- Хобі / творчість
- Перегляд фільмів / музика
- Інше (вкажіть) _____

4. Наскільки ефективними для Вас є ці методи?
- Дуже ефективні
- Ефективні
- Малоефективні
- Не ефективні

5. Чи відчуваєте Ви потребу у додатковій психосоціальній підтримці?
- Так
- Ні

6. Чи брали Ви раніше участь у тренінгах, семінарах або воркшопах із психосоціальної підтримки?
- Так
- Ні

7. Чи хотіли б Ви брати участь у тренінгах/семінарах з психологічної підтримки та розвитку стресостійкості?
- Так
- Ні

8. Опишіть, що для Вас є головним джерелом стресу в навчанні та повсякденному житті.

9. Якщо Ви потребуєте психосоціальної підтримки, опишіть, у чому саме вона Вам потрібна.

10. Якщо Ви брали участь у тренінгах або заходах психологічної підтримки, що Вам найбільше сподобалося, запам’яталося або було корисним?

11. Чого, на Вашу думку, бракує у системі психосоціальної підтримки студентів?

12. Які формати психосоціальної підтримки були б для Вас найбільш цікавими?

- Групові тренінги
- Онлайн-лекції / вебінари
- Індивідуальні консультації
- Змішані формати
- Інше (вкажіть) _____